

Inspraak- en reactiebundel

**Zienswijzen en reacties op Ontwerp-instemmingsbesluit
'GASWINNINGSPLAN SPIJKENISSE-INTRA EN
ONTWERPOMGEVINGSVERGUNNING SPIJKENISSE-OOST'**

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Hardenberg
Postbus 248
2250 AE Voorschoten
<http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	4
MONDELINGE EN SCHRIFTELIJKE ZIENSWIJZEN :	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIE- EN ZIENSWIJZENUMMER.....	6
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIES / ZIENSWIJZEN.....	7
REACTIENUMMER R027 EN R029.....	8
ZIENSWIJZENUMMER 1 TOT EN MET 28.....	27

Woord vooraf

Van donderdag 20 september 2018 tot en met woensdag 31 oktober 2018 lag het ontwerp-instemmingsbesluit voor 'GASWINNINGSPLAN SPIJKENISSE-INTRA EN ONTWERPOMGEVINGSVERGUNNING SPIJKENISSE-OOST' ter inzage. Een ieder kon naar aanleiding van het ontwerp-instemmingsbesluit een zienswijze inbrengen. Overheden konden een zienswijze in de vorm van een reactie geven.

Wat zijn de plannen in Spijkenisse?

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM) heeft een verzoek tot instemming met het gaswinningsplan Spijkenisse-Intra alsook een verzoek tot instemming met de omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost ingediend bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Deze twee verzoeken tot instemming zijn door het ministerie gecoördineerd in behandeling genomen en worden daarom tegelijk gepubliceerd.

Het gaswinningsplan betreft het gasveld Spijkenisse-Intra, gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Botlek zoals verleend op basis van de Mijnbouwwet. Geografisch gezien ligt het gasveld in de provincie Zuid-Holland, in de gemeente Nissewaard en in het verzorgingsgebied van het waterschap Hollandse Delta.

De omgevingsvergunning betreft de reeds bestaande mijnbouwlocatie Spijkenisse-Oost en ziet op het uitvoeren van een voorgenomen diepboring naar het gasveld Spijkenisse-Intra op de eerder aangelegde locatie. De aanvraag ziet op het aanleggen van de 4e aardgasput op deze locatie, waarbij het aardgas zal worden gewonnen met behulp van de bestaande productie-installatie.

In het gebied Spijkenisse wordt sinds 2006 gas gewonnen. Het gaswinningsplan Spijkenisse-Intra betreft een winningsplan voor gaswinning in dit zelfde gebied. De operator geeft in het winningsplan een verwachte einddatum van productie in 2026 aan.

Zienswijzen en reacties

Op het ontwerp-instemmingsbesluit en de ontwerpomgevingsvergunning zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 250 zienswijzen binnengekomen (waarvan 27 uniek) en 2 reacties van overheden. De zienswijzen en reacties zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze inspraak- en reactiebundel downloaden van <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen en reacties zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 6 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactie- of zienswijzennummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Bij het instemmingsbesluit in de antwoordnota op de zienswijzen en reacties wordt aangegeven of en hoe met de zienswijzen en reacties rekening is gehouden. Het moment waarop de ter visie legging plaatsvindt wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere lokale huis-aan-huis bladen en op <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage>. Een belanghebbende die op het ontwerp van een instemmingsbesluit en/of de ontwerpomgevingsvergunning een zienswijze heeft ingebracht, kan later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Kennisgeving ontwerpinstemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en ontwerpomgevingsvergunning Spijkenisse-Oost, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

De Minister van Economische Zaken en Klimaat heeft ontwerpbesluiten opgesteld voor de instemming met het gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en de bijbehorende omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost. Van 20 september 2018 tot en met 31 oktober 2018 liggen beide ontwerpbesluiten ter inzage. Eenieder kan reageren op beide ontwerpbesluiten met een zienswijze. In deze kennisgeving staat hoe dat gaat.

Wat zijn de plannen in Spijkenisse?

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM) heeft een verzoek tot instemming met het gaswinningsplan Spijkenisse-Intra alsook een verzoek tot instemming met de omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost ingediend bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Deze twee verzoeken tot instemming zijn door het ministerie gecoördineerd in behandeling genomen en worden daarom tegelijk gepubliceerd. Het gasveld Spijkenisse-Intra is in groen aangegeven op bovenstaande kaart. De betreffende reeds bestaande mijnbouwlocatie, waar de omgevingsvergunning op van toepassing is, is met rood aangegeven.

Het gaswinningsplan betreft het gasveld Spijkenisse-Intra, gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Botlek zoals verleend op basis van de Mijnbouwwet. Geografisch gezien ligt het gasveld in de provincie Zuid-Holland, in de gemeente Nissewaard en in het verzorgingsgebied van het waterschap Hollandse Delta.

De omgevingsvergunning betreft de reeds bestaande mijnbouwlocatie Spijkenisse-Oost en ziet op het uitvoeren van een voorgenomen diepboring naar het gasveld Spijkenisse-Intra op de eerder aangelegde locatie. De aanvraag ziet op het aanleggen van de 4^e aardgasput op deze locatie, waarbij het aardgas zal worden gewonnen met behulp van de bestaande productieinstallatie.

In het gebied Spijkenisse wordt sinds 2006 gas gewonnen. Het gaswinningsplan Spijkenisse-Intra betreft een winningsplan voor gaswinning in dit zelfde gebied. De operator geeft in het winningsplan een verwachte einddatum van productie in 2026 aan.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt van 20 september 2018 tot en met 31 oktober 2018 de ontwerpbesluiten en de onderliggende

stukken inzien op: <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage> en tijdens reguliere openingstijden op de volgende locaties:

- Gemeentehuis Nissewaard, Raadhuislaan 106 te Spijkenisse;
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Bezuidenhoutseweg 73 te Den Haag.

Reageren op de ontwerpinstemmingsbesluiten?

U kunt van 20 september 2018 tot en met 31 oktober 2018 reageren op de ontwerpbesluiten. U kunt op beide ontwerpbesluiten, eventueel los van elkaar, een zienswijze indienen. In uw zienswijze kunt u ingaan op alle onderdelen van het ontwerpinstemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken, respectievelijk de ontwerpomgevingsvergunning. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

U dient in uw zienswijze duidelijk aan te geven op welke onderdelen van welk ontwerpbesluit u reageert en uw zienswijze te onderbouwen met argumenten.

Het is goed om te weten dat alleen personen of instanties die op één of beide ontwerpbesluiten een zienswijze hebben ingebracht, later tegen één of beide besluiten beroep kunnen instellen bij de rechtbank Den Haag, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. Deze personen of instanties moeten wel als belanghebbenden kunnen worden aangemerkt bij deze besluiten.

Hoe kunt u reageren?

U kunt uw zienswijze schriftelijk indienen door een brief te sturen naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspreekpunt Spijkenisse-Intra
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Uw brief kan alleen als zienswijze in behandeling worden genomen als u ondertekent met uw naam en adres. Dit geldt ook voor eventuele medeondertekenaars. Zienswijzen per e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij de definitieve besluiten. In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke wijze de zienswijzen en reacties in de definitieve besluiten zijn verwerkt. Hierop staat beroep open. De definitieve besluiten worden te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen. Tevens krijgen alle indieners van een geldige zienswijze een brief van het ministerie toegestuurd ter kennisgeving van de publicatie van de definitieve besluiten.

Wilt u meer weten?

Voor nadere informatie over het winningsplan Spijkenisse-Intra en mondeling inspreken kunt u op werkdagen met uitzondering van de vrijdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur contact opnemen met de heer Hisse de Vries, telefoon 06 – 24 35 21 36.

Voor nadere informatie over de omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost en mondeling inspreken kunt u op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur contact opnemen met de heer Koert van 't Hoff, telefoon 06 – 11 04 31 70.

Opzoektabel mondelinge en schriftelijke reacties en zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie of zienswijze opzoeken. De reacties zijn vanaf pagina 8 opgenomen. De zienswijzen vindt u vanaf pagina 27.

Zienswijzen en reacties op ontwerp-instemmingsbesluit 'GASWINNINGSPLAN SPIJKENISSE-INTRA EN ONTWERPOMGEVINGSVERGUNNING SPIJKENISSE-OOST'

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
GW57-OIB-0001	0001	
GW57-OIB-0002	0002	
GW57-OIB-0003	0003	
GW57-OIB-0004	0004	
GW57-OIB-0005	0005	
GW57-OIB-0006	0006	
GW57-OIB-0007	0007	
GW57-OIB-0008	0008	
GW57-OIB-0009	0009	
GW57-OIB-0010	0010 (+1 identiek)	
GW57-OIB-0011	0011	
GW57-OIB-0012	0012	
GW57-OIB-0013	0013	
GW57-OIB-0014	0014	
GW57-OIB-0015	0015	
GW57-OIB-0016	0016	
GW57-OIB-0017	0017	
GW57-OIB-0018	0018	
GW57-OIB-0019	0019	
GW57-OIB-0020	0020 (+222 identiek)	
GW57-OIB-0021	0021	
GW57-OIB-0022	0022	
GW57-OIB-0023	0023	
GW57-OIB-0024	0024	
GW57-OIB-0025	0025	
GW57-OIB-0026	0026	
GW57-OIB-0027		R027
GW57-OIB-0028	0028	
GW57-OIB-0029		R029

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties / zienswijzen

Zienswijzen en reacties op ontwerp-instemmingsbesluit 'GASWINNINGSPLAN SPIJKENISSE-INTRA EN ONTWERPOMGEVINGSVERGUNNING SPIJKENISSE-OOST'

Zienswijze- / reactienummer	Organisatie
R027	Gemeente Nissewaard, College van Burgemeester en Wethouders, SPIJKENISSE
0028	Kees van Dijk Tweewieler Trefpunt B.V., SPIJKENISSE
0026	Milieudefensie, AMSTERDAM
0018	Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., ASSEN
R029	Provincie Zuid-Holland, Gedeputeerde Staten, 'S-GRAVENHAGE

Reactie R027 en R029

GEMEENTE NISSEWAARD

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

datum	pagina	aantal bijlagen	betreft
30 oktober 2018	1 van 2		Zienswijze gaswinningsplan Spijkenisse-Intra
uw kenmerk	ons kenmerk	afdeling	behandelaar
DGETM-EO / 18237556		Strategie	

Hooggeachte minister,

Op 20 september jl. is uw ontwerp instemmingsbesluit voor de gaswinning uit het veld Spijkenisse-Intra bekend gemaakt. Bij deze willen wij gebruik maken van de mogelijkheid om onze zienswijze op dit besluit aan u kenbaar te maken.

Heroverwegen instemming

Wij merken op dat momenteel de ontwikkelingen om te komen tot een energietransitie in Nederland in volle gang zijn. Zowel op landelijk niveau, aan de hand van het klimaatakkoord, als op lokaal niveau met warmtevisies en energiestrategieën, wordt gewerkt aan de omslag naar een duurzame energievoorziening. Wij vragen ons dan ook af hoe een nieuwe gaswinning zich kan verhouden tot deze ontwikkeling.

Daarnaast hebben wij de afgelopen weken gemerkt dat de lage risico-inschattingen door deskundigen bij deze winning niet heeft geleid tot het wegnemen van de maatschappelijke onrust over het boren naar gas in onze gemeente. De ervaringen van de gaswinning bij Groningen, hoewel uiteraard van een andere orde dan de geplande winning in Spijkenisse, maken dat kritisch gekeken wordt naar onderzoeken en adviezen over effecten van winning. Dit te meer omdat deze effecten zich pas vele jaren later voordoen.

Tevens hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland in hun zienswijze (d.d. 29 maart 2018) negatief geadviseerd op de nu voorgenomen winning. Hierbij zijn eveneens de hiervoor door ons aangehaalde aspecten benoemd alsmede het feit dat in dit geval een vergunning wordt verleend waarvoor nog geen proefboring heeft plaatsgevonden met de daarbij behorende onderzoeken.

Gezien het voorgaande is het naar onze mening niet opportuun om een nieuwe gaswinning te starten in een dichtbevolkt gebied als Spijkenisse. Wij verzoeken u dan ook om het besluit voor deze winning nogmaals op basis van de door ons ingebrachte argumenten namelijk de lopende energietransitie, de huidige maatschappelijke onrust en het negatieve provinciale advies te heroverwegen.

datum
30 oktober 2018

ons kenmerk

pagina
2 van 2

betreft

Randvoorwaarden bij instemming

Mocht u naar aanleiding van de door ons gevraagde heroverweging toch tot een positief besluit komen ten aanzien van deze winning dan gaan wij ervan uit dat dit inderdaad de laatste gaswinning is zoals u ook hebt aangegeven in uw toelichting op dit besluit.

Tevens hebben wij inhoudelijk nog een aantal opmerkingen, onder andere ten aanzien van de voorschriften voor de door u beschreven vier situaties (genoemd a t/m d) die zich naar aanleiding van de proefboring zouden kunnen voordoen. Dit betreffen de volgende onderstaande opmerkingen:

- In de toelichting op uw besluit wordt aangegeven dat indien de proefboring geen aanleiding geeft tot wijziging van het winningsplan (de situaties a, b en c) de vaste adviseurs hiervan in kennis worden gesteld. In de voorschriften zijn hier echter geen bepalingen over opgenomen. Wij zouden deze voorwaarde graag geborgd zien door deze op te nemen in de voorschriften.
- Ten aanzien van de situatie waarbij de proefboring wel aanleiding geeft tot aanpassing van het winningsplan vanwege een verhoogd risicoprofiel (situatie d) wordt aangegeven dat het de NAM dan alleen wordt toegestaan gas te winnen conform het winningsplan waarmee met het onderhavige besluit wordt ingestemd. Ons is niet duidelijk wat hiermee bedoeld wordt, indien uit de resultaten van de opsporingsboring blijkt dat het seismisch risico groter is dan berekend is er immers geheel geen winning op basis van deze vergunning mogelijk. Deze zinsnede kan ons inziens geschrapt worden.
- Tevens missen wij een expliciete bepaling in de voorschriften dat pas met winning van het gas kan worden begonnen indien hiervoor instemming is verleend door u. Indien het winningsplan moet worden aangepast op basis van de proefboring kan dus pas met verdere winning worden begonnen als u een uitspraak heeft gedaan over het herziene winningsplan.
- Naar onze mening zou bij gaswinning, ten behoeve van het maatschappelijk draagvlak, het principe van wederkerigheid van toepassing moeten zijn. Het zou vanzelfsprekend moeten zijn dat inwoners waar de winning plaatsvindt ook iets terugzien van deze activiteit. Net zoals dit het geval is bij duurzame energie opwekking met bijvoorbeeld windenergie. Wij zouden graag gezamenlijk met de aanvrager invulling geven aan de maatschappelijke invulling van dit principe.

Tenslotte vragen wij u om indien u de gaswinning toestaat extra aandacht te besteden aan een transparante en uitgebreide communicatie rondom het gaswinningstraject door de NAM. Wij en onze inwoners willen in dat geval graag, liefst via huis aan huis communicatie, geïnformeerd worden over o.a. het moment dat de proefboring plaatsvindt, hoe het plan van aanpak eruit ziet voor de bouwkundige opname voor winning, wat de uitkomsten van deze opname zijn en hoe vergoeding van eventuele schade geborgd is.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Nissewaard,

de gemeentesecretaris,

M. L. M. Weerts

de locoburgemeester,

M. Hamerslag

Parallelweg 1
Postbus 843
3100 AV Schiedam
T 010 - 246 80 00
F 010 - 246 82 83
E info@dcmr.nl
W www.dcmr.nl

Gemeente Nissewaard

Ons kenmerk	Uw kenmerk	Bijlagen	Datum
9999101585_9999519125	-	2	
Contactpersoon	Telefoonnummer	Afdeling	
		Account en Omgeving	

Onderwerp

Advies ontwerpbesluit omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost

Geachte heer ,

Op 24 september heeft de DCMR Milieudienst Rijnmond van u een verzoek om advies ontvangen. De aanleiding van deze adviesaanvraag is het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost die nu ter inzage is gelegd door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Via deze brief ontvangt u ons advies hierover.

Advies

Ik adviseer u een zienswijze richting het ministerie van EZK in te dienen op het ontwerpbesluit omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost. Belangrijkste aanleiding hiervoor is het aspect geluid. Daarnaast wordt opgemerkt dat de omgevingsvergunning erg algemeen is opgesteld en veel ruimte openlaat voor interpretatie. Hieronder wordt het advies nader toegelicht.

Beoordeling

Algemeen

De eerdere beoordeling van de aanvraag leverde diverse vragen en opmerkingen op. Ook nu merk ik op dat de omgevingsvergunning erg algemeen is opgesteld. De voorschriften laten veel ruimte open voor interpretatie. Veel voorschriften zijn zogenaamde kapstokbepalingen in de trend van: "Er moet worden gestreefd naar een zo laag mogelijke belasting voor een bepaald milieuaspect". Vanuit handhaving zijn veel voorschriften daarom moeilijk tot niet handhaafbaar. De opmerkingen in detail zijn opgenomen in bijlage 1 van dit advies.

Geluid

De DCMR heeft bij de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor Spijkenisse-Oost de volgende onderzoeken beoordeeld:

- Geluidprognose tijdens het boren van de put en
- Geluidprognose na aansluiten van de productieput.

Naar aanleiding van de eerdere opmerkingen van DCMR op deze onderzoeken hebben de akoestisch adviesbureaus (NAA en LBP|Sight) een reactie gegeven. Deze reacties zijn als separate documenten aan de ontwerpbeschikking toegevoegd. Daarnaast is nu alsnog het ontbrekende rapport Noise Footprint putboringen bij de stukken gevoegd.

Met de reacties van de adviesbureaus en het alsnog toegevoegde rapport zijn nog niet alle vragen/opmerkingen voldoende beantwoord. Daarnaast zijn de rapporten naar aanleiding van de opmerkingen en reacties niet aangepast. Dit is tegenstrijdig omdat in de reacties bij diverse opmerkingen is opgenomen dat de rapporten aanpassing behoeven. De DCMR is van mening dat de aanpassingen van de rapporten noodzakelijk zijn omdat er anders onduidelijkheid ontstaat over de akoestische situatie wanneer de vergunning van kracht is. Ook wordt daarmee geborgd dat de vergunning en de rapportages direct op elkaar aansluiten zonder extra documenten in moeilijk vindbare bijlages. Dit is van belang zodat het bevoegde gezag, bij klachten eenvoudiger controlerend en zo nodig handhavend kan optreden.

Het volledige advies voor het aspect geluid is opgenomen in bijlage 2.

Veiligheid

Bij de beoordeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning voor Spijkenisse-Oost heeft de DCMR met betrekking tot externe veiligheid diverse aandachtspunten benoemd.

In de ontwerp-beschikking is, onder "4 Adviezen en zienswijzen", onderstaande tekst opgenomen: *Het aspect veiligheid levert geen knelpunten op, wel zijn er aandachtspunten benoemd ter overweging. Bij de overweging van het aspect veiligheid wordt hier nader op ingegaan;*

Echter is, ondanks deze reactie, bij de overweging van het aspect veiligheid niet verder op de genoemde aandachtspunten ingegaan.

Voor de genoemde aandachtspunten geldt echter geen wettelijke verplichting. Daarom had de DCMR (na overleg met Staatstoezicht op de Mijnen) in het eerder gegeven advies naar de gemeente geconcludeerd dat voor deze locatie in de huidige situatie geen aanvullende maatregelen binnen het kader van de externe veiligheid nodig zijn. Echter in het kader van de transparante besluitvorming is een heldere overweging op de ingebrachte aandachtspunten wel nodig.

Ons kenmerk

9999101585_9999519125

Tot slot

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen over dit advies kunt u terecht bij _____ via e-mail: _____ en bovenvermeld telefoonnummer of _____ via e-mail: _____ of telefoonnummer _____.

Hoogachtend,

namens de directeur DCMR Milieudienst Rijnmond,

coördinator Ruimte en Leefomgeving

Kopie verstuurd aan:

Bijlage 1 Algemene opmerkingen

Lucht

Voor de emissies naar de lucht is het toetsingskader niet beschreven.

Vanaf de inrichting vinden emissies plaats door het affakkelen, het gebruik van dieselgeneratoren en vanaf transportbewegingen. In het rapport waarin de luchtemissies zijn beschreven, wordt wel ingegaan op de emissiebronnen. Echter in de overwegingen wordt niet ingegaan op het toetsingskader en de beoordeling van het rapport. Dit geldt eveneens voor het besluit dat geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Externe veiligheid

De inrichting valt onder art. 2, eerste lid, onder D van het Bevi. In artikel 1b, onder i, wordt de inrichting aangewezen als een Bevi-inrichting. Voor deze inrichtingen moet conform artikel 15, eerste lid, onder a een berekening worden uitgevoerd voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het besluit om de omgevingsvergunning is gebaseerd op de resultaten van deze berekening, maar echter alleen voor het plaatsgebonden risico. Er heeft geen verantwoording van het groepsrisico plaatsgevonden, omdat (volgens de opsteller van de aanvraag) er een geringe populatie binnen het invloedsgebied aanwezig is. Deze conclusie wordt door het ministerie zonder nadere onderbouwing in het besluit overgenomen. Het feit dat weinig mensen binnen het invloedsgebied woonachtig zijn, is niet het enige toetsingscriterium voor het groepsrisico. De verantwoording van het groepsrisico dient zich ook te richten op andere wettelijk vastgestelde gronden.

Bodem

Er is sprake van toepassing van bodemvreemde stoffen in de diepere lagen. Het is voornamelijk onduidelijk welke bodemvreemde stoffen worden toegepast tijdens het diepboren en wat de mogelijke nadelige gevolgen voor de diepere onderlagen van de bodem zijn. Het toetsingskader voor deze activiteiten is niet uitgewerkt in de beschikking.

Afvalstoffen

Het ontstaan van afvalstoffen uit de boringsactiviteiten is in het besluit niet benoemd. Er ontstaan diverse afvalstoffen die mogelijk bodembedreigend zijn en naar een erkend verwerker moeten worden afgevoerd. Wat de aard, capaciteit en mogelijke bijkomende gevaren van deze afvalstoffen zijn en onder welke voorwaarden deze afvalstoffen binnen de inrichting moeten worden opgeslagen, is onvoldoende gemotiveerd. Er is voor dit aspect niet getoetst aan het wettelijk toetsingskader. Er is geen relatie gelegd met de inhoud van het LAP III.

BBT

Het toetsingskader voor BBT is onvolledig beschreven. Er wordt niet alleen getoetst aan de in het besluit genoemde Bref. Er zijn ook BBT-conclusies en Nederlandse informatie documenten die relevant kunnen zijn bij de beoordeling van de aanvraag. Het toetsingskader waar in het besluit naar wordt verwezen, zijn niet de documenten waarmee BBT kan worden bepaald. Het voldoen aan grenswaarden uit Amvb's is geen volledige onderbouwing dat aan BBT wordt voldaan.

Voorschriften

Algemeen geldt dat de voorschriften veel ruimte voor interpretatie openlaten. Veel voorschriften zijn zogenaamde kapstokbepalingen in de trend van: "Er moet worden gestreefd naar een zo laag mogelijke belasting voor een bepaald milieuaspect". Vanuit handhaving zijn veel voorschriften daarom moeilijk tot niet handhaafbaar.

Indien bepaalde keuringen aan installaties moeten worden uitgevoerd, ontbreken de verwijzingen naar norm-documenten. Indien keuringen uit rechtstreeks werkende wet- en regelgeving volgt, had in de motivering van het besluit daar naar moeten worden verwezen.

Bijlage 2 Advies geluid

Algemene opmerking: In het ontwerpbesluit staat dat n.a.v. het advies van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nissewaard “de akoestische rapportages zijn aangevuld (...)”. Wij zien dat er reacties van de adviesbureaus NAA en LBP\Sight, als opstellers van de rapporten, op ons advies bij de ontwerpbeschikking zijn gevoegd. Tevens is een extra achterliggend document toegevoegd. De rapporten zelf zijn echter niet aangepast of aangevuld. We verzoeken u om onze opmerkingen alsnog te verwerken in de rapporten bij de aanvraag. Dit geeft voor de vergunningverlenende instantie, de inspectie en handhaving, overige overheidsorganen (zoals de gemeente, of de milieudienst die in de praktijk het aanspreekpunt is bij klachten, en de omwonenden duidelijkheid voor deze procedure en voor de beoordeling bij toekomstige procedures. Ook wordt daarmee geborgd dat de vergunning en de rapportages direct op elkaar aansluiten zonder extra documenten in moeilijk vindbare bijlages, en dat bij klachten eenvoudiger controlerend of handhavend kan worden opgetreden. Het laten aanpassen van de technische rapporten zelf is naar onze mening een gebruikelijke gang van zaken als een vergunningsaanvraag wordt ingediend en er opmerkingen van het bevoegd gezag zijn op de technische rapportages.

Hieronder geven wij per eerder gemaakt adviespunt aan welke aanpassingen of aanvullingen er alsnog in het akoestisch onderzoek of het besluit opgenomen dienen te worden.

1. Opmerkingen bij akoestisch rapport NAA, na aansluiten aardgasproductieput, (Bijlage 5 van de aanvraag), inclusief reactie NAA

1) Opmerking DCMR: Aard van de woonomgeving is ‘rustige woonwijk’

Reactie NAA: Eventueel aanpassen van de aard van de woonomgeving levert in principe geen problemen op.

Reactie DCMR:

Op basis van de reactie van NAA is er overeenstemming over de aard van de woonomgeving uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening uit 1998 en dat daar een grenswaarde bij hoort van 45 dB(A) etmaalwaarde.

In het ontwerpbesluit staat echter in voorschrift E1 een etmaalwaarde van 50 dB(A) bij de dichtstbij gelegen woning. De van toepassing zijnde aard van de woonomgeving is dus niet verwerkt in het conceptbesluit.

Daarnaast is er in het conceptbesluit wel in voorschrift E3 een grenswaarde gesteld aan het maximale geluidniveau L_{Amax} , maar deze geldt op een contour, en niet direct bij woningen. Een grenswaarde op een contour biedt indirecte bescherming voor woningen (en dit deel zal ook in de voorschriften kunnen blijven), maar daarmee is niet geborgd dat er op de woningen geen overschrijding plaatsvindt van de grenswaarde uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening uit 1998.

Ons verzoek is daarom:

- a. Om in het definitieve besluit voorschrift E1 te veranderen in (vetgedrukt de aanpassing/aanvulling):
de etmaalwaarde tijdens de productiesituatie van het door de werking van de inrichting veroorzaakte langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ bedraagt ter plaatse van de geluidscontour, aangegeven op tekening nr. EP201611204870005 d.d. 29-09-2017 aldaar op een hoogte van 5 meter boven het maaiveld gemeten, c.q. berekend, en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai" (uitgave 1999), niet meer dan 50 dB(A);
de etmaalwaarde tijdens de productiesituatie van het door de werking van de inrichting veroorzaakte langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ bedraagt ter plaatse van de dichtst bij de inrichting gesitueerde woningen niet meer dan 45 dB(A);
- b. In de considerans van de definitieve vergunning op te nemen dat is aangesloten bij de woonomgeving van een rustige woonwijk, conform de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening uit 1998.
- c. De typering van de woonomgeving aan te passen in het akoestisch onderzoek naar een rustige woonwijk, zodat de situatie bij deze aanvraag en bij toekomstige aanvragen duidelijk is. Ook komt daarmee het geluidrapport dan in overeenstemming met de considerans en de voorschriften.
- d. Om in het definitieve besluit voorschrift E3 te veranderen in:
de door de inrichting veroorzaakte piekniveaus ($L_{A,max}$), gemeten in de meterstand "fast" overschrijden de onder E1. genoemde niveaus op de aldaar genoemde contour met niet meer dan 10 dB(A);
de door de inrichting veroorzaakte piekniveaus ($L_{A,max}$), gemeten in de meterstand "fast" zijn bij de woningen in de omgeving van de inrichting maximaal 55 dB(A);

2) Opmerking DCMR: Mogelijke beschouwing over hinder van laagfrequent geluid ontbreekt in rapport

Reactie NAA: Er wordt een beschouwing gegeven waarom hinder van laagfrequent geluid niet te verwachten is.

Reactie DCMR:

De toelichting van NAA is inhoudelijk voldoende.

In het rapport dient nog wel expliciet te worden opgenomen dat laagfrequent geluid niet te verwachten is. Indien er klachten van omwonenden komen over laagfrequent geluid, is dan namelijk ook expliciet duidelijk dat deze bij de normale bedrijfsvoering niet te verwachten zijn, en er dus een reden is om handhavend of controlerend op te treden.

3) Opmerking DCMR: Opnemen meetverplichting vanwege nieuw type eenheid

Reactie NAA: "Het opnemen van een meetverplichting is in principe geen probleem.

Reactie DCMR:

In het conceptbesluit staat de meetverplichting in voorschrift E5. Daarmee is deze opmerking voldoende opgenomen in het conceptbesluit.

4) Opmerking DCMR: Vervoersbewegingen personenwagens opnemen in de RBS

Reactie NAA: De personenauto's worden buiten de inrichting geparkeerd

Reactie DCMR:

De toelichting van NAA is inhoudelijk voldoende. In het rapport dient nog wel opgenomen te worden dat voertuigen buiten de inrichting parkeren. Het rapport geeft anders geen volledige beschrijving van de bedrijfssituatie.

5) Opmerking DCMR: Onderhoudswerkzaamheden opnemen in de berekeningen

Reactie NAA: Onderhoudswerkzaamheden zullen in de dag plaatsvinden binnen, waarbij er ruimte genoeg is binnen de toetswaarde.

Reactie DCMR:

In het conceptbesluit zien we dat in voorschrift E2 is opgenomen dat de onderhoudswerkzaamheden in de dagperiode plaatsvinden en dat dit binnen de geluidgrenswaarden moet plaatsvinden. Daarmee is deze opmerking voldoende meegenomen in de voorschriften.

Wel wordt verzocht om in het rapport indicatief aan te geven wat in de dagperiode de te verwachten geluidniveaus zijn, zodat ook duidelijk is dat de inrichtingshouder zich aan deze voorschriften kan houden, en het voor de omgeving zichtbaar is welke geluidniveaus te verwachten zijn.

6) Opmerking DCMR: Geluid van bestaande leidingen opnemen in het rapport

Reactie NAA: De bestaande leidingen maken nauwelijks geluid en zijn akoestisch te verwaarlozen

Reactie DCMR:

De toelichting van NAA is inhoudelijk voldoende. In het rapport dient nog wel expliciet te worden opgenomen dat geluid van de bestaande leidingen te verwaarlozen is. Indien er klachten van omwonenden komen over deze leidingen, is dan namelijk ook expliciet duidelijk dat hinderlijk geluid daarvan bij de normale bedrijfsvoering niet te verwachten is, en er dus een reden is om handhavend of controlerend op te treden.

7) Opmerking DCMR: Isolatiewaarden opnemen 31,5 en 63 Hz

Reactie NAA: Vanwege het hoogfrequente karakter is dit niet relevant, maar er kan in bijlage 5 blad 3 een opmerking over worden opgenomen.

Reactie DCMR:

De toelichting van NAA is inhoudelijk voldoende. In het rapport dient nog wel opgenomen te worden dat deze niet relevant zijn (bv. in bijlage 5 blad 3). Het rapport geeft anders geen volledige beschrijving van de bedrijfssituatie.

8) NIEUWE Opmerking DCMR: Mogelijke beschouwing over tonaal of intermitterend geluid ontbreekt in rapport

Er wordt in het akoestisch onderzoek niet ingegaan naar het mogelijk optreden van tonaal of intermitterend geluid. Indien dit aanwezig is, moet er namelijk een toeslag van 5 dB worden gehanteerd, en moeten er mogelijk extra geluidbeperkende maatregelen worden getroffen om te kunnen voldoen aan de grenswaarde van 45 dB(A) bij de woningen, zie opmerking 1. Het rapport dient daarop aangepast te worden, en eventuele geluidbeperkende maatregelen in beeld te brengen.

Mogelijk is er geen tonaal of intermitterend geluid aanwezig bij een normale bedrijfsvoering, maar dan dient wel toegelicht te worden in het rapport, zodat er eenvoudig handhavend of controlerend kan worden opgetreden als dit toch plaatsvindt.

2. Opmerkingen bij akoestisch rapport putboring (Bijlage 8 bij de aanvraag), inclusief reactie LBP|Sight

Algemene opmerking DCMR: Het rapport is te summier.

Reactie LBP|Sight: het rapport met de Noise footprint (R088025aa.00002.tk versie 04_001 van 17-04-2016) onlosmakelijk deel uit van de geluidprognose. Gelet op de bovenstaande opmerkingen krijgen we de indruk dat DCMR niet in het bezit is/was van dit bijbehorende rapport.

Reactie DCMR:

Dit rapport was inderdaad niet in ons bezit en we zien dat het rapport ook als extra bijlage bij de aanvraag is gevoegd. Dit verheldert meerdere zaken.

1) Opmerking DCMR: Opbouw/afbraak

Het rapport bevat de geluidproductie tijdens het boren. Welke geluidniveaus verwacht worden tijdens de opbouw- en afbraak van de booropstelling, is niet in beeld gebracht.

Reactie LBP|Sight

De gehanteerde Noise Footprint is dus inclusief de geluidemissie van de activiteiten tijdens de opbouw-/afbraakfase.

Reactie DCMR:

De toelichting van LBP|Sight is voldoende. Deze toelichting moet wel worden opgenomen in het akoestisch onderzoek. Daarmee is het voor omwonenden en andere overheidsorganen duidelijk dat rekening is gehouden met deze activiteiten.

2) Opmerking DCMR: Piekgeluiden

- In het rapport ontbreken berekeningen over de te verwachten piekgeluiden (LA_{max}) en de toetsing daarvan aan de normen van de Besluit algemene regels milieu mijnbouw (Barmm). Deze moeten toegevoegd worden.
- Het bevoegd gezag moet vervolgens niet alleen toetsen aan tabel I van artikel 19 van het Barmm, maar tevens ervoor zorgdragen dat, conform artikel 20, er geen onaanvaardbare hinder ontstaat. Naar onze mening zijn piekgeluidniveaus tot 70, 65 en 60 dB(A) in de dag.

avond en nacht in beginsel toelaatbaar bij de gevel van de geluidgevoelige bestemmingen, hiermee aansluitend op het Activiteitenbesluit. Als er hogere piekgeluidniveaus te verwachten zijn, moeten verdergaande maatregelen serieus worden afgewogen dan waar nu in is voorzien.

Reactie LBP\Sight: Piekgeluiden zijn afgezien van pipehandling niet te verwachten bij de normale bedrijfsvoering. Pipehandling is uitgesloten van normen aan piekgeluiden in het Bamm. Continue monitoring zal de incidentele piekgeluiden bewaken.

Reactie DCMR:

Uit de reactie van LBP\Sight blijkt dat ze geen grote problemen verwachten vanwege piekgeluiden en er continu gemonitord wordt. Monitoren zonder voorschriften die de omwonenden direct beschermen geeft echter geen garantie dat er ook wat wordt gedaan op het moment dat er door onvoorziene omstandigheden wel piekgeluiden bij woningen ontstaan. Om hinder bij de woningen te voorkomen, is het verzoek om aanvullend aan het Bamm het volgende voorschrift op te nemen:

Voorschrift X

Het maximale geluidniveau (L_{Amax}) veroorzaakt door de tot de inrichting behorende toestellen en installaties en door de tot de inrichting behorende verrichte werkzaamheden en/of activiteiten, waarvoor de vergunning is aangevraagd, mag afgezien van pipehandling, ter plaatse van de immissiepunten die zijn aangegeven in de onderstaande tabel niet meer bedragen dan:

Vergunningsimmissiepunt (VIP)			Waarneem	Dag	Avond	Nacht
Nr	Straatnaam	Huisnummer	hoogte [m]	07.00-19.00 [dB(A)]	19.00-23.00 [dB(A)]	23.00-07.00 [dB(A)]
1	Drogendijk	2	5	70	65	60
2	Drogendijk	4	5	70	65	60
3	Korte Schenkeldijk	5	5	70	65	60
4	Korte Schenkeldijk	7	5	70	65	60

3) Opmerking DCMR: Laagfrequent geluid

Het rapport gaat niet in op de mogelijkheid of er hinder te verwachten is van laagfrequent geluid. Het rapport moet hierop aangepast worden. Als er hinder te verwachten is, moet aangegeven worden hoe dit voorkomen kan worden.

Reactie LBP\Sight: Schudzeven kunnen bij 25 Hz een hoger geluidniveau geven, maar hinder is niet eerder gemeld bij vergelijkbare installaties

Reactie DCMR:

Dat er niet eerder hinder is gemeld op andere locaties, betekent niet dat er in deze situatie ook geen hinder zal ontstaan. Het verzoek is daarom in het rapport met een (indicatieve) berekening aan te tonen dat er voldaan wordt aan de Vercammen-curve bij de woningen. (Dit is 65 dB in de woning bij 25 Hz, ofwel ca. 74 dB buiten de woning).

Indien er klachten van omwonenden komen over laagfrequent geluid, is dan namelijk ook expliciet duidelijk dat laagfrequent geluid bij de normale bedrijfsvoering slechts zeer beperkt hoorbaar zal zijn. Mocht er wel duidelijk sprake zijn van laagfrequent geluid, dan geeft dit een aanleiding om handhavend of controlerend op te treden.

4) Opmerking DCMR: Geluidgevoelige bestemmingen

In het rapport staan de woningen aan de Korte Schenkeldijk genoemd als dichtst bijgelegen woningen. Deze worden met een tijdelijk geluidscherm beschermd tegen hoge geluidbelastingen. Er zijn echter ook woningen aan de zuidzijde van de inrichting, aan de Drogendijk 2-4. Weliswaar blijkt uit de contour dat hier voldaan wordt aan het Barmm, maar het is zeer gewenst om deze woningen expliciet op te nemen in tabel 3.1.

Daarnaast geldt ook voor deze woningen dat de L_{Amax} getoetst moet worden, zeker omdat er nu geen scherm is voorzien.

Reactie LBP\Sight: Omdat de woningen op meer dan 300 meter afstand liggen, is dit niet nodig.

Reactie DCMR:

Wat betreft L_{Amax} wordt verwezen naar opmerking 2. Wat betreft het gemiddelde geluidniveau is dit inderdaad niet nodig, doch vanwege goede communicatie met de omgeving wel wenselijk om deze woningen wel in tabel 3.1 op te nemen.

5) Opmerking DCMR: Inzicht geluidmodel

De berekeningen zijn niet controleerbaar omdat er geen inzicht is gegeven in het rekenmodel. We verzoeken om in een bijlage van het rapport een uitdraai van het rekenmodel toe te voegen, dat rekent volgens de Handleiding rekenen en meten industrielawaai 1999. Bij voorkeur een model in een recente versie met het softwarepakket Geomilieu. Tevens ontvangen wij graag het model in digitale vorm.

Reactie LBP|Sight: De geluidprognose verwijst naar rapport R088025aa.00002.tk_04_001 van 17-04-2016.

Reactie DCMR:

Met het nagezonden rapport van de Noise Footprint (dat tevens onderdeel van de aanvraag is) is deze reactie van LBP|Sight inhoudelijk akkoord.

Wel is het nagezonden rapport een nieuwere versie (namelijk versie 5) dan waarnaar verwezen wordt. Geadviseerd wordt het rapport daarom aan te passen met de verwijzing naar de meest recente versie.

6) Opmerking DCMR: Inzicht in bronmetingen

Er wordt in het rapport m.b.t. de geluidemissie verwezen naar uitgevoerde geluidmonitoring van putten elders, en daarbij naar de website: <http://syn2.geluidbeheer.nl>.

Deze website blijkt niet publiekelijk toegankelijk. Wij verzoeken daarom om in het rapport in een bijlage de metingen te presenteren waarbij de bronvermogens herleidbaar zijn, volgens de Handleiding rekenen en meten industrielawaai 1999. Daarnaast verdient het tevens aanbeveling de genoemde website wel publiek toegankelijk te maken, of er in het rapport niet meer naar te verwijzen.

Reactie LBP|Sight: De geluidprognose verwijst naar rapport R088025aa.00002.tk_04_001 van 17-04-2016.

Reactie DCMR:

Met het nagezonden rapport van de Noise Footprint is deze reactie van LBP|Sight inhoudelijk akkoord.

Wel is het nagezonden rapport (dat tevens onderdeel van de aanvraag is) een nieuwere versie (namelijk versie 5) dan waarnaar verwezen wordt. Geadviseerd wordt het rapport daarom aan te passen met de verwijzing naar de meest recente versie.

7) Opmerking DCMR: Duidelijkheid figuren en tabellen

Figuur 2.2 en tabel 2.1 zijn zonder nadere toelichting onnavolgbaar. Hierover dient een heldere toelichting te worden opgenomen.

Reactie LBP|Sight: Het is inderdaad summiere informatie indien men niet in enige mate bekend is met het boorproces en -installaties. We verwijzen hiertoe dan ook naar de overige documentatie in de vergunningaanvraag. Met de in tabellen 2.1 genoemde bronsterktes wordt bij de geluidprognose overigens verder weinig gedaan.

Reactie DCMR:

Uiteraard is het rapport een technische bijlage die niet voor iedereen meteen begrijpelijk hoeft te zijn. Een verwijzing naar andere rapporten is eveneens akkoord.

Het rapport dient echter ook voor personen die niet de procesinstallaties in detail kennen (onafhankelijk) leesbaar te zijn. Als er vragen van de omgeving komen, moet het voor de milieudienst, als eerste aanspreekpunt in de praktijk, voldoende duidelijk zijn wat hier bedoeld wordt zodat deze rapporten relatief eenvoudig te duiden zijn en vragen aan omwonenden relatief snel beantwoord kunnen worden.

Het verzoek is daarom dat dit onderdeel voor deze vergunningsaanvraag helderder in het rapport wordt opgeschreven.

8) Opmerking DCMR: Monitoring

Conform Artikel 19 lid e moet het geluid continu gemonitord worden. Dit is al opgenomen in het akoestisch onderzoek, maar dient ook in de voorschriften opgenomen te worden.

Reactie LBP|Sight: Dit voorschrift staat al in het Bamm en is dus niet nog eens nodig.

Reactie DCMR:

Akkoord, extra voorschrift is inderdaad niet nodig.

9) Opmerking DCMR: Langzaam trippen

In het rapport staat dat tijdens de bedrijfssituatie "trikken" de geluidemissie eenvoudig verlaagd kan worden. Er staat niet hoe er verankerd is in het werkproces dat er geborgd is dat dit ook daadwerkelijk altijd gebeurt in de nachtperiode, en zo nodig ook in de avond.

Een mogelijkheid is dat het bevoegd gezag hiervoor voorschriften opneemt.

Reactie LBP|Sight: Wegens de continue monitoring zijn extra voorschriften beperkend voor de bedrijfsvoering.

Reactie DCMR:

Akkoord, een extra voorschrift is niet nodig.

10) Indirecte hinder

Het rapport bevat geen informatie over de te verwachten indirecte hinder door verkeer van en naar de inrichting, met name bij de woningen aan de Drogendijk.

Reactie LBP|Sight: Artikel 21 van het Bamm geeft aan dat er een streefwaarde (geen grenswaarde) is van 50 dB(A) voor de verkeersbewegingen van en naar de mobiele installatie. Om de hinder te beperken wordt in zo kort mogelijk tijd de opbouw uitgevoerd.

Reactie DCMR:

De reactie van LBP|Sight geeft niet het vereiste inzicht in de verwachte indirecte hinder. Een berekening van de indirecte hinder ontbreekt dus nog steeds. Daardoor is het niet inzichtelijk in hoeverre de streefwaarde al dan niet overschreden wordt. Deze berekening moet daarom toegevoegd worden. Indien sprake is van een overschrijding, moeten in het rapport tevens maatregelen worden beschreven om de indirecte hinder te verminderen. Daarmee kan een

afweging gemaakt worden welke maatregelen zinvol zijn om de streefwaarde te halen (of zoveel mogelijk te benaderen) en de hinder te beperken.

11) Opmerking DCMR: Cumulatie met aanwezige bronnen

Tijdens de boring zullen de putten 1 en 3 continu in bedrijf blijven. Naar verwachting is de geluidbijdrage daarvan verwaarloosbaar. In het rapport dient dit echter wel in de beschouwing te worden meegenomen.

Reactie LBP|Sight: Deze bronnen zijn inderdaad verwaarloosbaar.

Reactie DCMR:

De toelichting is van LBP|Sight is inhoudelijk voldoende.

In het rapport dient nog wel opgenomen te worden dat deze niet relevant zijn. Het rapport geeft anders geen volledige beschrijving van de bedrijfssituatie.

12) NIEUWE Opmerking DCMR: Tonaal en intermitterend geluid

Er wordt in het akoestisch onderzoek niet ingegaan naar het mogelijk optreden van tonaal of intermitterend geluid. Hierover staat ook niks in de Noise Footprint. Indien dit aanwezig is, moet er namelijk een toeslag van 5 dB worden gehanteerd, en moeten er mogelijk extra geluidbeperkende maatregelen worden getroffen om te kunnen voldoen aan de grenswaarde uit het Barmm. Het rapport dient daarop aangepast te worden, en eventuele geluidbeperkende maatregelen in beeld te brengen.

Mogelijk is er geen tonaal of intermitterend geluid aanwezig bij een normale bedrijfsvoering, maar dan dient wel toegelicht te worden, zodat er handhavend of controlerend kan worden opgetreden als dit toch plaatsvindt.

provincie **HOLLAND**
ZUID

01 NOV 2018

Contact

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder
Ons kenmerk
PZH-2018- 665050406

Uw kenmerk
DGETM-EO / 18237556

Bijlagen

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Onderwerp
Zienswijze op ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan
Spijkenisse-intra

Geachte minister,

Hierbij dienen wij een zienswijze in op het ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Spijkenisse-intra. Op 29 maart jl. heeft de Omgevingsdienst Haaglanden u namens ons geadviseerd over gaswinning op deze locatie. Hoewel veel van onze adviespunten in het ontwerp zijn gehonoreerd, maken wij hierbij graag gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, om zo twee voor ons belangrijke punten nog eens onder uw aandacht te brengen.

Transitie naar een duurzame energievoorziening

Spijkenisse-Intra betreft volgens de NAM een nieuw aardgasveld. Omdat de vraag naar aardgas voorlopig zal blijven aanhouden, vinden wij net als u dat bestaande gaswinningen in Zuid-Holland moeten worden gecontinueerd. Wij vinden het echter niet gewenst dat initiatieven voor het winnen van gas uit *nieuwe* velden worden gehonoreerd. Het Rijk heeft aangegeven dat in 2020 nationaal 14% van de energie hernieuwbaar moet worden opgewekt. Onzes inziens kan onze bijdrage in deze landelijke verdubbeling¹ alleen bereikt worden wanneer nieuwe energie-initiatieven in Zuid-Holland hernieuwbaar van aard zijn.

De provincie Zuid-Holland spant zich ervoor in dat voor de verwarming van de bebouwde omgeving in 2035 geen aardgas meer nodig is. Dit is een ingewikkelde operatie waarbij veel partijen zijn betrokken. Het is onze overtuiging dat het voor het draagvlak bij deze partijen van belang is, dat de afbouw van het gebruik van aardgas gepaard gaat met een zekere afbouw van de winning ervan. Dit wil zeggen dat weliswaar oude bronnen worden leeg geproduceerd, maar dat geen nieuwe bronnen meer in gebruik worden genomen, zodat een ieder duidelijk wordt dat er serieus sprake is van een overgang naar een hernieuwbare energievoorziening.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2598 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

¹ Van 6,6 % (2017) naar 14% (CBS).

30 OKT. 2018

Omgevingsveiligheid

Wij hadden verwacht dat de initiatiefnemer op basis van haar vergunning eerst een proefboring zou uitvoeren, en daarna op basis hiervan - zoals gebruikelijk - een Seismische Risico Analyse (SRA) zou uitvoeren. In plaats daarvan heeft zij een SRA op basis van aannames opgesteld.

Deze werkwijze vinden wij in verband met de omgevingsveiligheid onacceptabel.

U motiveert dit in het ontwerp-instemmingsbesluit door op te merken dat de mijnbouwregelgeving zich er niet tegen verzet in te stemmen met een winningsplan zonder dat eerst een proefboring is verricht. Deze opmerking kunnen wij slecht verenigen met de opmerking in uw brief aan de kamer van 9 mei jl., waarin u aangeeft dat winningsplannen weliswaar zijn gericht op het optimaliseren van de productie, maar wel onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat hierdoor geen onveilige situaties mogen ontstaan.

Conclusie

Wij vragen u niet in te stemmen met gaswinning uit dit nieuwe veld. Indien u hier toch toe wilt overgaan, dan dringen wij er bij u op aan om de initiatiefnemer te overtuigen eerst een proefboring uit te voeren en op basis daarvan een SRA op te stellen, zodat vervolgens eventueel noodzakelijke maatregelen kunnen worden vastgesteld. Op deze wijze wordt het maximale gedaan om de omgevingsveiligheid te garanderen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit

Zienswijze 0001 tot en met 0028

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft beide: gaswinningsplan/omgevingsvergunning

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?

-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ik vind dat de plannen slecht zijn gecommuniceerd. Ik werd pas vorige week geïnformeerd over deze informatiemarkt

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Ik woon boven het winningsgebied en ik ben tegen de voorgenomen besluiten.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft: gaswinningsplan

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?

-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Er is niet voorzien in de communicatie over de uitkomsten van de opsporingsboring. Wij wensen dat de communicatie over de uitkomsten van deze opsporingsboring uitgebreid wordt gecommuniceerd met alle belanghebbenden, door middel van een openbare informatiemarkt zoals deze ook op 25 september wordt gehouden.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Onze woning staat midden op het Spijkenisse-intraveld en wij vrezen schade c.q. waardevermindering als gevolg van de voorgenomen besluiten.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft: gaswinningsplan

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?

-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ik vind het onlogisch dat wij gas winnen, terwijl wij van het gas af moeten.

Als het gas uit dit veld versneld wordt gewonnen dan dient er duidelijkheid te zijn over de risico's hiervan. Er dient een verzekering te komen die de schade van aardbevingen dekt.

Ik vind het niet juist dat de ik als inwoner niet schriftelijk per brief tijdig ben geïnformeerd over de voorgenomen plannen en besluiten.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

De NAM heeft geen recht om te boren onder mijn grond en ik geeft daar geen toestemming voor en zal zo nodig juridische stappen ondernemen.

Ik wil niet dat deze boring ten koste van mijn gevoel van veiligheid gaat.

Ik vrees waardedaling van mijn woning als gevolg van bodemdaling voortkomend uit de gaswinning.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft beide: gaswinningsplan/omgevingsvergunning

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Wij zijn niet schriftelijk tevoren geïnformeerd over de voorgenomen besluiten. Wij vinden dat wij
tijdig, persoonlijk schriftelijk geïnformeerd moeten worden over de voorgenomen plannen, besluiten
en informatiebijeenkomsten. Het bevreemdt ons dat de gemeente niet aanwezig is op deze
informatieavond op 25 september.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Op het moment dat er schade zou ontstaan als gevolg van de voorgenomen besluiten, vrezen wij
waardevermindering van onze woning.

Toen wij 1976 de grond voor onze woning kochten waren winningsplannen bij de gemeente bekend.
Wij stellen vast dat de gemeente ons hierover destijds niet heeft geïnformeerd.

Gezien de sonderingen die in het verleden in de grond onder onze toekomstige woning zijn gedaan,
is reeds gebleken dat de bodemgesteldheid kleinschalig verschilt. Een nulmeting op basis van een
steekproef vinden wij daarom niet acceptabel en verlangen dat er voor onze woning een individuele
nulmeting wordt uitgevoerd.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft: gaswinningsplan

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

De wens en het belang van de bewoners om met rust te worden gelaten.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Mijn woning staat op houten palen op slappe veengrond. Het risico van bodemdaling moet daarom niet worden onderschat. Ik waardeer overigens de aandacht in de informatieverstrekking over deze voorgenomen besluiten.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft beide: gaswinningsplan/omgevingsvergunning

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?
Er staan naar mijn mening tegenstrijdigheden in over de te volgen stappen en welke instantie
waarvoor verantwoordelijk is.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
Er ontbreekt transparantie over de berekeningen, de bodemdaling, schade door trilling, omgaan met
klachten en plan van aanpak met betrekking tot de nulmeting voor beide voorgenomen besluiten.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?
Ik voorzie dat als mijn bovenstaande bevindingen niet worden opgevolgd, ik in mijn belang als
inwoner zal worden geschaad.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft: gaswinningsplan

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?

-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

-

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Ik vind een steekproef voor de nulmeting te ruim en wens, gezien de grote verschillen in de ondergrond, dat er voor mijn woning een nulmeting, los van de andere metingen, wordt uitgevoerd op kosten van de NAM. Als de kans op bodemdaling door de instanties zo klein wordt ingeschat, dan hoeft het toch geen moeite te kosten om de bewoners die wel een individuele nulmeting willen hierin tegemoet te komen.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft beide: gaswinningsplan/omgevingsvergunning

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?

-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ik vind dat de bewoners tijdig, persoonlijk, en schriftelijk geïnformeerd moeten worden over de voorgenomen plannen en besluiten. In dit geval is er niet tijdig en correct gecommuniceerd met de bewoners over de plannen en de informatiebijeenkomst op 25 september.

Door de ontbrekende communicatie vooraf heb ik mij onvoldoende kunnen voorbereiden op mijn reactie op de voorgenomen besluiten.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Ik zal als eigenaar van een koopwoning door de plannen worden geraakt, en ik wil geen enkel risico lopen op mogelijke schade of andere onvoorziene kosten/gevolgen.

Ik vind behoud van de natuur, in casu het park bij mijn woning, van belang en wens niet dat daar bomen worden gekapt of het groen anderszins wordt aangetast.

Ik wens een nulmeting voor mijn woning als gaswinning doorgang vindt.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft beide: gaswinningsplan/omgevingsvergunning

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?

-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ik vind dat de bewoners tijdig, persoonlijk, en schriftelijk geïnformeerd moeten worden over de voorgenomen plannen en besluiten. In dit geval is er niet tijdig en correct gecommuniceerd met de bewoners over de plannen en de informatiebijeenkomst op 25 september.

Door de ontbrekende communicatie vooraf heb ik mij onvoldoende kunnen voorbereiden op mijn reactie op de voorgenomen besluiten.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Ik zal als eigenaar van een koopwoning door de plannen worden geraakt, en ik wil geen enkel risico lopen op mogelijke schade of andere onvoorziene kosten/gevolgen.

Ik vind behoud van de natuur, in casu het park bij mijn woning, van belang en wens niet dat daar bomen worden gekapt of het groen anderszins wordt aangetast.

Ik wens een nulmeting specifiek op mijn adres als gaswinning doorgang vindt.

Informatiemarkt ontwerp-instemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerp-omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
Wijkcentrum De Kreek, Spijkenisse, 25 september 2018

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegsel:
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze: betreft beide: gaswinningsplan/omgevingsvergunning

Staan er naar uw mening onjuistheden in het gaswinningsplan/de omgevingsvergunning?

-

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

-

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

De in opdracht van EZK door de NAM steekproefsgewijze uit te voeren nulmeting, biedt geen garantie dat mijn woning geen schade zal oplopen door de gaswinning c.q. de bodemdaling. Ik stel een individuele nulmeting van mijn woning daarom op prijs. Mocht na de steekproefsgewijze nulmeting in de toekomst als gevolg van de voorgenomen besluiten en de gaswinning er toch schade aan mijn woning en garagebox blijken te zijn ontstaan, dan wil ik op voorhand de garantie dat ik voor deze schade schadeloos zal worden gesteld.

Mondelinge zienswijze Winningsplan Spijkenisse-Intra

Datum: 27-09-2018

Naam:

Adres:

Postcode en plaats:

Telefoonnr.:

Email:

Kunt u ingaan op de volgende vragen:

1. Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

x

2. Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Mevrouw gaat mee in het advies van de provincie. Zij vindt dat eerst een proefboring moet plaatsvinden, dan bezien wat de resultaten zijn, alvorens de beslissing genomen wordt voor het al dan niet werkelijk boren.

Nu is sprake van 2 cm bodemdaling. Mevrouw wil voorkomen dat later discussie ontstaat indien de bodemdaling meer blijkt te worden of te zijn.

3. Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

x

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

03 OKT 2018

inspraakpunt winningsplan Spijkenisse-Intra/omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

Spijkeniss, 30 september 2018

Bezwaarschrift.

Hierbij maak ik bezwaar tegen het plan gas te winnen plan Spijkenisse-Intra.

Reden is dat Groningen bewezen heeft dat er schade gaat ontstaan aan woningen. Ik ben in het bezit van een woning met een huidige verkoopwaarde ca 550.00 euro en gelijk als bekend wordt dat men gas gaat winnen onder die woning, is die woning onverkoopbaar en minstens 200.000 euro minder waard. Tevens zullen scheuren ontstaan.

Het is voor mij onbegrijpelijk dat men gas gaat winnen, terwijl mijn huis op termijn van het gas afmoet. Dat is toch niet te verklaren. Bovendien is winnen in Nederland niet meer noodzakelijk. Rusland kan heel Nederland nog honderden jaren van gas voorzien.

Ik houd alle betrokken partijen dan ook aansprakelijk voor alle schade die gaat ontstaan en de minderwaarde van de woning als men daadwerkelijk gas gaat winnen.

Uw bericht van ontvangst van mijn bezwaarschrift zie ik gaarne tegemoet.

Hoogachtend,

05 OKT 2018

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Datum: 26-09-2018 (telefonisch ingediend bij Justine Oomes)

Onderwerp: zienswijze tegen ontwerp omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost en zienswijze tegen ontwerp instemmingsbesluit winningsplan Spijkenisse-Intra.

Geachte minister,

Bij deze maak ik gebruik van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze tegen de beide ontwerp-besluiten die u ter inzage heeft gelegd en waarmee u gaswinning wilt gaan toestaan uit het gasveld Spijkenisse-intra.

Ik heb de volgende zienswijzen op de ontwerp omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost:

De mijnbouwlocatie is gelegen op slechts 150 meter afstand van de Oude Maas en ligt op een knooppunt van dijken. Ook ligt de mijnbouwlocatie op 100 meter afstand van een zorgboerderij (Rijnlanderhuis) die in december in gebruik wordt genomen voor kinderen die 24h per dag zorg nodig hebben. Is er rekening gehouden met deze functies voor wat betreft de veiligheid en andere effecten?

Er is geen goede infrastructuur en toegangsweg aanwezig naar de locatie. Bij de nieuwe werkzaamheden zal er zwaar materieel over de zwakke dijk gereden moeten worden. Is daar rekening mee gehouden?

In de ontwerp-omgevingsvergunning wordt gesproken over affakkelen. Ik woon hemelsbreed 250 meter van de mijnbouwlocatie. Affakkelen geeft hinder voor omwonenden. Ik vraag me af of de effecten van het affakkelen wel goed bekend zijn. Ik woon dicht bij de Botlek en uit ervaring weet ik dat affakkelen gepaard gaat met veel licht en vuur. Is dat wel goed meegenomen in het besluit?

Naast bovenstaande zienswijzen op de ontwerp omgevingsvergunning, heb ik tevens de volgende zienswijzen op het ontwerp-instemmingsbesluit met het winningsplan.

Ik vind dat de omgeving waar bodemdaling kan optreden, niet goed staat aangegeven in het winningsplan.

Het ontwerp-instemmingsbesluit komt slordig op mij over. Het oorspronkelijke instemmingsbesluit is uit 1991 en daarna herzien uit 2005. Er staat echter nergens op welke punten de herziening betrekking had of op welke punten de herziening nu betrekking heeft.

In het ontwerp-instemmingsbesluit staat beschreven dat we graag van het gas af willen in Nederland en dat we import willen beperken en daarom het gas uit kleine gasvelden willen winnen. Nergens staat beargumenteerd of de beschreven winning die 6 jaar duurt en slechts 216 miljoen kuub zal opbrengen ook werkelijk bijdraagt aan het beperken van de import. Naar mijn mening is die bijdrage zeer gering.

Het valt mij voorts op dat de adviseurs allemaal naar elkaar verwijzen. Geen van de adviseurs neemt zelf verantwoordelijkheid, ze geven allemaal aan dat “als het klopt dat de effecten zijn zoals in een ander rapport staat beschreven, ze dan geen bezwaar hebben”. Dit roept de vraag op of de beschreven effecten wel kloppen en wat er gebeurd als de beschreven effecten anders uitvallen.

Ik vind tevens dat er te weinig metingen worden verricht aan de bodemdaling. De Tcbb geeft aan dat een meting om de drie jaar voldoende is. Bij een winning die zes jaar zal duren betekent dat er tijdens de winning één meting wordt verricht (na 3 jaar), want de tweede meting is dan al bij het afronden van de winning (na 6 jaar). Eén meting is geen meting en zal dus nooit voldoende informatie geven over de ontwikkeling van de bodemdaling gedurende de winning.

In het TNO-advies lees ik dat de kans op een trilling 19% is en dat er een maximale trilling kan plaatsvinden van 2,7 op de schaal van Richter. Het veld wordt vervolgens ingedeeld in de kleinste risicocategorie (risicocategorie I) terwijl er veel mensen boven het veld wonen en ik het een grote kans vind. Ik vind dat onvoldoende onderbouwd, mede omdat 19% geen garantie is maar weer een aanname. Die trilling kan met de zelfde argumentatie ook hoger uitvallen.

Ik heb de indruk dat TNO hun advies opstellen grotendeels op basis van de gegevens van de NAM. Met andere woorden, is dit wel een “eigen” onderzoek van TNO? In Groningen zijn dergelijke onderzoeken ook op eenzelfde wijze uitgevoerd, hetgeen later toch geheel ander uitpakte. Het rechtvaardigt de vraag is het onderzoek van TNO wel zo onafhankelijk?

Gedeputeerde Staten van de provincie heeft de Omgevingsdienst Haaglanden gevraagd om namens GS te adviseren op het winningsplan. De Omgevingsdienst zegt in haar advies dat er gaten zitten in het onderzoek dat het ministerie daar onvoldoende onderzoek naar heeft gedaan. Op basis daarvan denk ik dat de minister onvoldoende gegevens heeft om het instemmingsbesluit te kunnen nemen.

Voorts valt op dat de gemeente Nissewaard op dezelfde dag dat het advies van de Omgevingsdienst Haaglanden is verstuurd, een raadsvergadering hebben gehad waarin hun advies is vastgesteld. De gemeente heeft in haar advies het rapport dus niet betrokken. De minister heeft op dit punt dus geen volledig advies van de gemeente ontvangen waarmee hij rekening kan houden in zijn besluit.

Tot slot lijkt de maximale bodemdaling meer een aanname te zijn dan een zekerheid. Terwijl veel adviezen zich wel baseren op die aangenomen bodemdaling van 2 cm en ook het besluit daarvan uit gaat. Het lijkt wel op een aanname waarop iedereen akkoord gaat maar in hoeverre is dit ook de werkelijkheid. Is dit niet te onzeker om een besluit op te baseren? Te meer omdat de minister nergens opschrijft dat als de bodemdaling meer wordt. De winning ook moet stoppen en met een meting om de drie jaar wordt dan op tijd gesignaleerd dat de bodemdaling meer wordt en wordt er dan ingegrepen.

Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken, dat de minister in zijn besluit het als onderdeel van de “kleine velden” heropenen in de onderhandelingen heeft gebruikt met de NAM om het veld in Groningen sneller te kunnen sluiten en dat de gehanteerde rapporten op voorhand richting de gewenste uitkomst dienden te worden geschreven.

Ik verzoek u om mijn zienswijzen over de ontwerp-besluiten te betrekken bij de definitieve besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Spijkenisse 7 okt 2018

Berwaar Winningsplan
Spijkenisse Intra,

09 OKT 2018

Geachte Heer,

Hiermede maak ik berwaar tegen het Winningsplan
Spijkenisse Intra.

- 1° De huizen zullen tengevolge van de boringen gaan verzakken, tesamen met de autonome verzakkingen veel meer dan 2 cm.
Er kunnen Aftellingen en lichte aardbevingen optreden.
De afgelopen 10 jaar is dit nog niet gebeurd, maar de volgende 10 jaar kan dit alsnog gebeuren (19% kans)
 - 2° Bezorgheid en angst voor scheuren in de huizen en wat denkt M van de waardedaling.
 - 3° Ook voel ik mij in mijn privacy aangetast.
Zonder mijn toestemming wordt er door de NAM geboord onder mijn huis en mijn grond, zonder dat er een winstdeling tegenover staat.
- Ik hoop van M een antwoord te verkrijgen, dat het winningsplan Spijkenisse Intra niet doorgaat.

Mvgachtend,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt winningsplan Spijkenisse Intra/

Omgevingsvergunning Spijkenisse Oost

Postbus 248

23 OKT 2018

2250 AE Voorschoten

Spijkenisse 20-10-2018

Geachte mevrouw, mijnheer,

Hierbij dien ik mijn zienswijze in ten aanzien van het winningsplan Spijkenisse Intra en de Omgevingsvergunning Spijkenisse Oost.

Ik maak zeer groot bezwaar tegen de (proef)boring en het eventueel winnen van gas.

Op de allereerste plaats omdat geen mens kan voorspellen hoe de aarde zich gedraagt na het aanboren en eventueel winnen van gas. In Groningen zijn huizen gaan scheuren en verzakken, hoewel daar van te voren "degelijk" onderzoek gedaan is. Nogmaals: hoe degelijk het onderzoek van te voren ook is: geen mens kan voorspellen hoe de aarde zich daadwerkelijk zal gedragen tijdens en na de boringen, maar ook langere tijd na de boringen. Het blijven statistische gegevens. Ik ben bang dat mijn huis verzakt met alle gevolgen vandien. Als dit plan doorgaat word ik mogelijk geraakt in mijn belang.

Op de tweede plaats maak ik groot bezwaar uberhaupt tegen het boren van gas: juist nu we wereldwijd af moeten stappen van fossiele brandstoffen moet het boren naar gas aan banden gelegd worden.

Verder ben ik van mening dat bewoners vanaf nu per brief door de betrokken instanties huis aan huis en juist geïnformeerd moeten worden over de gang van zaken rondom dit project.

25 OKT 2018

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt winningsplan Spijkenisse-Intra/
 omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Spijkenisse, 24 oktober 2018

-Bezwaar op het ontwerp instemmingsbesluit op het winningsplan Spijkenisse-Intra.

In deze tijd van “van het gas af” is het voor mij onacceptabel dat u de NAM opnieuw in Spijkenisse toestemming gaat geven en voor een nieuwe diepboring naar gasveld Spijkenisse Intra en bij aanwezigheid van aardgas toestemming geeft voor eventuele gaswinning in eerder genoemd gebied en wel tot 2026.

Gedeputeerde Staten zijn absoluut tegen nieuwe gaswinning in Zuid Holland mede gezien de ervaringen in Groningen en de te verwachten gevolgen van gaswinning voor de bevolking van het bovengenoemde gebied.

Gezien de houding van de Gemeente Nissewaard (zie hun schrijven van 28 maart 2018 aan de Directie Energie en Omgeving van uw ministerie) en de verhalen die ons werden verteld tijdens de informatie-avond: “de bodemdaling is slechts 2 cm en in het ergste geval 4 cm”, moet ik concluderen dat de Veiligheid van bewoner en diens eigendom absoluut geen prioriteit heeft,

De deskundigen van de NAM op de informatie-avond van 20 september 2018 in Spijkenisse wisten met zekerheid te vertellen dat 4 cm zakken van de bodem niet bezwaarlijk was, want “alles zakt gewoon in een keer naar beneden”. Geen probleem voor huis en of bewoner. Dit is m.i. onmogelijk waar te maken en eerste klas onzin.

Mij werd verteld door een medewerker van Staatstoezicht op de Mijnen, dat de diepboring alleen al 3 maanden lang trillingen en lawaai gaan veroorzaken, waarvan wij zeker last en al mogelijk schade-gevolgen zullen ondervinden.

Iedere Gaswinning is voor bewoner van genoemd gebied, een zenuwslopende toestand, die hier in Spijkenisse – vanaf de bekendmaking is begonnen. Reden om tegen dit alles bezwaar aan te tekenen.

Blz. 2 van brief aan Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,
betreffende winningsplan aardgas Spijkenisse Intra en Spijkenisse -Oost.
De gevolgen van de gaswinning in Groningen is voor mij een reden om noch NAM
noch Economische Zaken te vertrouwen.

-Bezwaar ontwerpbesluit omgevingsvergunning Spijkenisse – Oost.

Op dezelfde informatie-avond werd door een informant van Uw Ministerie zeer luchtig gesproken over de 0-meting. Volgens hem zou deze meting er wel komen maar hij wist niet wanneer en hoe precies.

Hij **dacht** dat het gebied werd verdeeld in buurten, waar dan per buurt een 0-meting bij een enkel huis werd gedaan en die meting zou gelden voor de overige huizen in die buurt.

Tegen deze vorm van 0 -meting maak ik absoluut bezwaar omdat in deze wijk – welke slachtoffer zal worden van de gaswinning, bijna alle huizen in de loop der jaren zijn verbouwd en / of vergroot door aanbouw, verschillend zijn onderhouden e.d.

Het is onmogelijk een paar huizen eruit te halen en die als basis te laten gelden voor de andere huizen.

Een 0-meting per huis op kosten van Uw Ministerie – de NAM en of andere betrokkenen, is absoluut noodzakelijk om – bij ontstane schade door de boring- en gaswinningswerkzaamheden – te zijner tijd een eerlijke en afdoende schadevergoeding te kunnen bepalen.

Hoogachtend,

Spijkenisse, 21/10/2018

25 OKT 2018

Betreft: Aansprakelijkheid (letsel)schade aan Krekelveen en mens en dier.

Geachte heer / mevrouw,

Hierbij wil ik u aansprakelijk stellen, als er door het boren naar gas in de wijk Waterland schade ontstaat aan ons huis of grond

Op Woensdag 26/09/2018 ben ik bij de voorlichting geweest, omtrent het boren van gas onder onze woonwijk. Mocht er ook maar op enige manier schade ontstaan aan mijn bezittingen, dan stel ik u hierbij daarvoor aansprakelijk. Momenteel is mijn huis nog geheel scheurvrij en in zeer goede staat.

Ik heb ook nog een paar vragen omtrent het boren.

- Wat en wanneer is de nulmeting van dit project? Welk gebied is of zal in dit onderzoek meegenomen worden?
- Wat zijn de gebruikte effecten van gebruikte chemicaliën op het grondwater niveau en kwaliteit?
- Kan er gegarandeerd worden dat er geen verzakkingen plaatsvinden als gevolg van deze boringen?
- Wie is de toezichthouder en is deze 100% onafhankelijk?
- Mochten bovenstaande punten zich voordoen, wie is er verantwoordelijk? Hier kon niemand antwoord op geven de 26-09-2018 op de voorlichtingsavond.
- Wie is er de eigenaar van de grond waarin deze boringen worden gedaan en chemicaliën ingespoten gaan worden?

Graag zou ik antwoord willen ontvangen van u op deze boven genoemde vragen. Als ik geen reactie mag ontvangen van u, ga ik ervan uit dat u de schade volledig zelf op zich zal nemen. Ik verzoek u mij een brief terug te sturen met daarin de gevraagde antwoorden en informatie.

Om er zeker van te zijn dat deze brief door u is ontvangen, heb ik deze aansprakelijkheidsstelling per aangetekende post verstuurd.

Alle rechten behoren toe aan mijzelf.

Hoogachtend,

NAM

Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

26 OKT 2018

Ministerie van Economische Zaken
 Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Uw ref.:
 Brief ref.: EP201810242372

Datum: 23 oktober 2018

Betreft: Zienswijze omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost-1

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding

Op 19 februari 2018 heeft de Nederlandse Aardolie Maatschappij ("NAM") een omgevingsvergunning aangevraagd voor de oprichting van de inrichting Spijkenisse-Oost-1. Onderdeel van de aanvraag is de aanleg en boring van de put SPKO-4. Op 19 september 2018 hebt u een ontwerp-besluit op de aanvraag van NAM ter inzage gelegd, waarop betrokkenen gedurende zes weken een zienswijze kunnen geven. Het verheugt NAM dat u instemmend op haar aanvraag heeft besloten, maar heeft wel een enkele opmerking bij de wijze waarop de boring is vergund.

Graag maakt NAM daarom bij deze brief tijdig gebruik van de gelegenheid om een zienswijze te geven.

Zienswijze

De vergunningaanvraag d.d. 19 februari 2018 bevatte onder meer de activiteit 'het aanleggen van een boorgat' (deel A van de aanvraag). Dit gedeelte van de aanvraag ziet op de aanleg van (specifiek) de put SPKO-4. In de aanvraag is als vermoeden opgenomen dat de booractiviteiten plaatsvinden in 2018 of 2019, en twee tot drie maanden zullen duren.

In uw ontwerpbesluit is in artikel II als volgt bepaald:

"Het uitvoeren van diepboring SPKO-4 betreft een tijdelijke activiteit. Deze activiteit dient uiterlijk 2 jaar na inwerkingtreding van de vergunning te zijn uitgevoerd".

De toelichting op het artikel vermeldt slechts dat 'rekening houdend met onvoorziene omstandigheden, (...) de diepteboring binnen 2 jaar na inwerkingtreding [dient] te zijn uitgevoerd'.

NAM heeft moeite met de wijze waarop dit voorschrift is vormgegeven. Zij licht dit toe.

Tweejaarstermijn onnodig

NAM kan zich niet vinden in de termijn van twee jaar waarbinnen de boring moet zijn verricht. NAM heeft er alle begrip voor dat de boring wordt vergund als tijdelijke activiteit, maar het lijkt niet vanzelfsprekend om die tijdelijkheid vorm te geven door te vergen dat de boring binnen twee jaar moet zijn uitgevoerd. De tijdelijkheid van de activiteit is ingegeven door het belang om omwonenden tegen voortdurende booractiviteiten te beschermen. De keuze om van NAM te vergen dat de boring binnen twee jaar wordt verricht, draagt hier echter niet aan bij. Zo maakt de bepaling het onverminderd mogelijk dat NAM – volstrekt theoretisch! – twee jaar constant bezig is met het boren van put SPKO-4. Naar de indruk van NAM ligt het veeleer voor de hand om de duur van de activiteit *na aanvang* te beperken tot, bijvoorbeeld, zes maanden.

Voorts volgt al uit het gegeven dat de boring van *specifiek* put SPKO-4 is vergund, dat de activiteit tijdelijk is. NAM kan immers maar één keer put SPKO-4 boren en de werkzaamheden daartoe zijn, uit de aard der zaak, tijdelijk. Na de boring is de vergunning dus ten aanzien van de activiteit 'aanleggen van een boorgat' uitgewerkt. NAM meent dat de verplichting om de boring binnen twee jaar af te ronden, niet bijdraagt aan het (verder) verzekeren dat de boring slechts een tijdelijke activiteit is.

Daarom verzoekt NAM u in de eerste plaats om de tweejaarstermijn uit het voorschrift te schrappen, al dan niet onder toevoeging van een maximale duur van de booractiviteiten.

Tweejaarstermijn te kort

Als uw Minister van opvatting blijft dat artikel II een termijn dient te bevatten waarbinnen de boring moet zijn uitgevoerd, verzoekt NAM u om deze termijn te verlengen. NAM beschikt niet over een eigen boortoren en is voor haar booractiviteiten dus afhankelijk van de beschikbaarheid van de door haar gecontracteerde installatie. Om deze installatie vervolgens zo efficiënt mogelijk in te zetten, gebruikt NAM een zgn. *drilling sequence* (in feite: agenda van boorwerkzaamheden), die voortdurend aan veranderingen onderhevig is. Zo kan het gebeuren dat omwille van de optimalisatie van de *drilling sequence* een bepaalde booractiviteit diverse keren wordt verschoven, waardoor de activiteit buiten het vergunde tijdvenster van twee jaar valt.

Ter voorkoming ervan dat dit onderdeel van de vergunning ongebruikt verloopt en NAM een nieuwe vergunning voor een reeds vergunde activiteit moet aanvragen, vraagt NAM u daarom de tweejaarstermijn te verlengen naar vijf jaar. NAM meent dat een vijfjaarstermijn voldoende ruimte biedt, gelet op alle onzekerheidsfactoren waar zij mee te maken heeft, om deze (en andere in de toekomst vergunde) boringen uit te voeren.

Conclusie

Gelet op het voorgaande is NAM van opvatting dat de tweejaarstermijn zoals opgenomen in artikel II niet bijdraagt aan de bescherming van de belangen van omwonenden, terwijl deze bepaling wel mogelijk problemen veroorzaakt met betrekking tot de planning van de activiteiten van NAM. Daarom verzoekt NAM uw Minister om de tweejaarstermijn uit de vergunning te schrappen, althans te verlengen tot een termijn van vijf jaar. Naar de indruk van NAM zijn de belangen van de omwonenden beter gediend met een beperking aan de totale tijdsduur van de booractiviteit.

Hoogachtend,

27 OKT 2018

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat
Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Spijkenisse, 26 oktober 2018

Betreft: Zienswijze

Geachte heer, mevrouw,

Ik wil met deze brief bezwaar maken omtrent het boren van gas onder mijn woonwijk door de firma NAM.

Er wordt al sinds 2006 gas gewonnen in Spijkenisse en nu wordt er door de Minister van Economische zaken wederom een ontwerpbesluit opgesteld voor de instemming van een gaswinningsplan Spijkenisse-Intra in Spijkenisse!

Waarom moet er nog meer gas gewonnen worden in Spijkenisse?

Het lijkt mij een goed plan om gas te gaan boren onder het huis van de Minister van Economische zaken of het huis van onze Minister President Mark Rutte!!

Al jaren ontstaan er problemen(aardbevingen)door het boren van gas met als gevolg verzakkingen in het mooie Groningen.

En nu denkt het ministerie om dit ook in Spijkenisse te gaan uitvoeren?

Er zijn genoeg argumenten om bezwaar te maken over de 2 ontwerpbesluiten om te gaan boren onder mijn huis in Spijkenisse:

- Kan er gegarandeerd worden dat er geen verzakkingen/schade plaatsvinden aan mijn huis als gevolg van deze boringen?
- Wat zijn de effecten van de gebruikte chemicaliën op het grondwater niveau en kwaliteit?
- Wat en wanneer is de nulmeting van dit project?
- Welk gebied is of zal in dit onderzoek meegenomen worden?
- Wie is de toezichthouder van dit project en is deze 100% onafhankelijk
- Wie is verantwoordelijk voor alle schade die kan ontstaan door eventuele aardbevingen door het winnen van gas aan mijn huis?

Wij als bewoners van Spijkenisse vragen niet om gas te gaan boren, midden in een woonwijk!

Er is genoeg gas te winnen in de Noordzee, maar dat zal wel te duur zijn.

Mocht het ministerie toch instemmen om gas te gaan boren in een woonwijk in Spijkenisse, dan laat het ministerie wederom bewoners in de kou staan en luisteren ze alleen naar de argumenten van NAM en niet van de bewoners. Dit is al eerder in Groningen gebeurd, met alle gevolgen van dien. Maak niet dezelfde fout en ga iets niet doen waar geen draagvlak onder de bevolking voor is.

Hoogachtend,

Aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

27 OKT 2018

Spijkenisse, gemeente Nissewaard, 28 oktober 2018

Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en de ontwerpomgevingsvergunning Spijkenisse-Oost

Als belanghebbende maak ik bezwaar tegen een beslissing om in te stemmen met genoemd ontwerpbesluit en ontwerpvergunning en wel om de volgende redenen.

- Er zal eerst een proefboring moeten plaatsvinden alvorens verdere besluiten worden genomen; zonodig moet het winningsplan worden aangepast en bij aanpassing kan pas met winning worden begonnen als een uitspraak is gedaan over het herziene winningsplan.
- Sprake is van een winningsplan voor een nog niet door een proefboring aangetoond aardgasvoorkomen. Er is slechts sprake van een inschatting van waar zich water en gas bevindt.
- Bovendien is nog niet aangetoond wat het exacte veld is en om welke hoeveelheid gas het gaat.
- Wat heeft het boren en gaswinnen voor (negatief) effect op het niveau en de kwaliteit van het grondwater. Dat blijkt niet uit de stukken.
- Het is onbegrijpelijk dat een nieuwe gaswinning in een zo dicht bevolkt gebied zou gaan plaatsvinden terwijl iedereen weet wat de gevolgen van aardgaswinning in met name Groningen zijn en Nederland zo snel mogelijk van het gas af moet.
- De effecten van gaswinning kunnen zich mogelijk pas vele jaren voordoen en dan?
- In verband met de omslag naar duurzame energie (geen gas) is het de vraag of de beoogde nieuwe gaswinning nodig is.
- Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland heeft in hun zienswijze negatief geadviseerd op de voorgenomen winning en ook de Gemeente Nissewaard gaat een zienswijze met negatief advies indienen. Ik sluit mij aan bij de daarin genoemde argumenten en maak die ook tot de mijne.
- Hier is al sprake van een gebied met grondverzakkingen. Hiervan blijkt niet uit de huidige rapportages. Elke paar jaar moeten de tuintegels met extra zand verhoogd worden en regenpijpen gaan aansluiting onder de grond missen en moeten nu al regelmatig aangepast worden. Hoe wordt bepaald in hoeverre een verzakking een natuurlijke bodemdaling is danwel veroorzaakt is door gaswinning.
- Wanneer en met welke regelmaat zal er een nulmeting gaan plaatsvinden.
- Mogelijke effecten van de boring ten aanzien van bodemdaling en bodemtrillingen zijn slechts ingeschat en onvoldoende gefundeerd om van de juistheid daarvan voor deze winning uit te gaan.
- Tijdens het opbouwen/afbreken van de booropstelling en tijdens het boren is hinder door geluid te verwachten. In hoeverre er sprake zal zijn van hinder blijkt niet althans onvoldoende uit de thans aanwezige rapportages.

-2-

- Door een gasboring in de nabijheid van mijn woning zal door mogelijke schade veroorzaakt door de gaswinning en ook reeds door de wetenschap dat er geboord wordt en dus maatschappelijke onrust de waarde van mijn woning dalen. Wie vergoedt de waardedalingsschade en hoe wordt die objectief bepaald?
- Ik ben eigenaar van mijn woning en grond. Wat is de betekenis daarvan als er tegen mijn wil en zonder mijn toestemming geboord gaat worden en gas onder/in mijn eigendom wordt gewonnen.
- Word ik op enigerlei wijze gecompenseerd voor de gaswinning in mijn omgeving als dat doorgaat en zoja op welke wijze.
- Wie is de toezichthouder van dit project en in hoeverre is deze onafhankelijk. Hoe en bij wie moeten er schades gemeld worden en hoe wordt de afwikkeling daarvan geregeld. Wie is verantwoordelijk voor door de boring en winning ontstane problemen en wie gaat de schade vergoeden.

Ik ga er van uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

Naam:..

Adres:..

Handtekening:..

Aan het ministerie van Economische zaken en klimaat
 Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

27 OKT 2018

Spijkenisse, gemeente Nissewaard, 26 oktober 2018

Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en de ontwerpomgevingsvergunning Spijkenisse-Oost

Als belanghebbende maak ik bezwaar tegen een beslissing om in te stemmen met genoemd ontwerpbesluit en ontwerpvergunning en wel om de volgende redenen:

- Er zal eerst een proefboring moeten plaatsvinden, alvorens verdere besluiten worden genomen; zo nodig moet het winningsplan worden aangepast en bij aanpassing kan pas met winning worden begonnen als een uitspraak is gedaan over herzien winningsplan
- Sprake is van een winningsplan voor een nog niet door een proefboring aangetoond aardgasvoorkomen. Er is slechts sprake van een inschatting van waar zich water en gas bevindt
- Bovendien is nog niet aangetoond wat het exacte veld is en om welke hoeveelheid gas het gaat
- Wat heeft het boren en gaswinnen voor (negatief) effect op het niveau en de kwaliteit van het grondwater? Dit blijkt niet uit de stukken
- Het is onbegrijpelijk at een nieuwe gaswinning in een zo dicht bevolkt gebied zou gaan plaatsvinden, terwijl iedereen weet wat de gevolgen van aardgaswinning in met name Groningen zijn
- De effecten van gaswinning kunnen zich mogelijk pas vele jaren later voordoen en dan?
- In verband met de omslag naar duurzame energie (geen gas) is het de vraag of de beoogde nieuwe gaswinning nodig is
- Gedeputeerde staten van Zuid-Holland heeft in hun zienswijze negatief geadviseerd op de voorgenomen winning en ook de gemeente Nissewaard gaat een zienswijze met negatief advies indienen. Ik sluit mij aan bij de daarin genoemde argumenten en maak die ook tot de mijne
- Hier is al sprake van een gebied met grondverzakkingen. Hiervan blijkt niet uit de huidige rapportages. Hoe wordt bepaald in hoeverre een verzakking een natuurlijke bodemdaling is danwel veroorzaakt is door gaswinning;
- Wanneer en met welke regelmaat zal er een nulmeting gaan plaatsvinden
- Mogelijke effecten van de boring ten aanzien van bodemdaling en bodemtrilling zijn slechts ingeschat en onvoldoende gefundeerd om van de juistheid daarvan voor deze winning uit te gaan
- Tijdens het opbouwen/afbreken van de booropstelling en tijdens het boren is hinder door geluid te verwachten. In hoeverre zal er sprake zijn van hinder? Dit blijkt onvoldoende uit reeds aanwezige rapportages
- Door een gasboring in de nabijheid van mijn woning zal mogelijke schade veroorzaakt door de gaswinning en ook reeds door de wetenschap dat er geboord wordt en dus maatschappelijke onrust, de waarde van mijn woning dalen. Wie vergoedt die waardedalingsschade en hoe wordt dit objectief bepaald?
- Ik ben eigenaar van mijn woning en grond. Wat is de betekenis daarvan als er tegen mijn wil en zonder mijn toestemming geboord gaat worden en gas onder/in mijn eigendom wordt gewonnen
- Word ik gecompenseerd voor de gaswinning in mijn omgeving als dat doorgaat? Zo ja, op welke wijze?
- Wie is de toezichthouder van dit project en in hoeverre is deze onafhankelijk? Hoe en bij wie moet ik eventuele schade melden en hoe wordt de afwikkeling daarvan geregeld? Wie is verantwoordelijk voor de boring en winning en wie gaat de eventuele schade vergoeden?

Ik ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Met vriendelijke groet,

→ 1927 zw. Ministerien von E. & Z.

risks to the environment

Inspirationspunkt: Spytkenisse - Intra

Dissew de Postbous 248 m. x 200. dik 21 ft

Upland 2013-2014 2250 AE Voorschoten 10/30/2014

Arthropoda scorpion scorpion scorpion scorpion

Spjkenisse 25.10.2018

Mijnshaken/dames, en ⁵ t. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ <

Veränderung von Oberfläche von Kugeln:

Naar aanleiding van de publicaties over de gaswinning

uit een vierde veld onder Spijkensse wil ik mijn verant.

Rusting uitspreken en bezwaar maken.

[illegible]

Ook bij zeer geringe bodemdaling kan dit ernstige

gevolgen hebben voor mijn woning en het eigen terrein

daar om heen. Bij de kleinste bodemdaling kunnen er

scheuren ontstaan in de woning en breuken in o.a.
rijden. Als uitkomst is het beleid van de raad

Riddering. Als die destijds bekend was geweest
 zou dat een reden zijn geweest om in dit

Zou dat een reden zijn geweest om in dit gebied een woning te kopen.

30 OKT 2018

Aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Spijkenisse, gemeente Nissewaard, 28 oktober 2018

Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra
 en de ontwerpomgevingsvergunning Spijkenisse-Oost

Als belanghebbende maak ik bezwaar tegen een beslissing om in te stemmen met
 genoemd ontwerpbesluit en ontwerpvergunning en wel om de volgende redenen.

- Er zal eerst een proefboring moeten plaatsvinden alvorens verdere besluiten worden genomen; zonodig moet het winningsplan worden aangepast en bij aanpassing kan pas met winning worden begonnen als een uitspraak is gedaan over het herziene winningsplan.
- Sprake is van een winningsplan voor een nog niet door een proefboring aangetoond aardgasvoorkomen. Er is slechts sprake van een inschatting van waar zich water en gas bevindt.
- Bovendien is nog niet aangetoond wat het exacte veld is en om welke hoeveelheid gas het gaat.
- Wat heeft het boren en gaswinnen voor (negatief) effect op het niveau en de kwaliteit van het grondwater. Dat blijkt niet uit de stukken.
- Het is onbegrijpelijk dat een nieuwe gaswinning in een zo dicht bevolkt gebied zou gaan plaatsvinden terwijl iedereen weet wat de gevolgen van aardgaswinning in met name Groningen zijn en Nederland zo snel mogelijk van het gas af moet.
- De effecten van gaswinning kunnen zich mogelijk pas vele jaren voordoen en dan?
- In verband met de omslag naar duurzame energie (geen gas) is het de vraag of de beoogde nieuwe gaswinning nodig is.
- Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland heeft in hun zienswijze negatief geadviseerd op de voorgenomen winning en ook de Gemeente Nissewaard gaat een zienswijze met negatief advies indienen. Ik sluit mij aan bij de daarin genoemde argumenten en maak die ook tot de mijne.
- Hier is al sprake van een gebied met grondverzakkingen. Hiervan blijkt niet uit de huidige rapportages. Elke paar jaar moeten de tuintegels met extra zand verhoogd worden en regenpijpen gaan aansluiting onder de grond missen en moeten nu al regelmatig aangepast worden. Hoe wordt bepaald in hoeverre een verzakking een natuurlijke bodemdaling is danwel veroorzaakt is door gaswinning.
- Wanneer en met welke regelmaat zal er een nulmeting gaan plaatsvinden.
- Mogelijke effecten van de boring ten aanzien van bodemdaling en bodemtrillingen zijn slechts ingeschat en onvoldoende gefundeerd om van de juistheid daarvan voor deze winning uit te gaan.
- Tijdens het opbouwen/afbreken van de booropstelling en tijdens het boren is hinder door geluid te verwachten. In hoeverre er sprake zal zijn van hinder blijkt niet althans onvoldoende uit de thans aanwezige rapportages.

-2-

- Door een gasboring in de nabijheid van mijn woning zal door mogelijke schade veroorzaakt door de gaswinning en ook reeds door de wetenschap dat er geboord wordt en dus maatschappelijke onrust de waarde van mijn woning dalen. Wie vergoedt de waardedalingsschade en hoe wordt die objectief bepaald?
- Ik ben eigenaar ^{huurder} van mijn woning en grond. Wat is de betekenis daarvan als er tegen mijn wil en zonder mijn toestemming geboord gaat worden en gas onder/in mijn eigendom wordt gewonnen.
- Word ik op enigerlei wijze gecompenseerd voor de gaswinning in mijn omgeving als dat doorgaat en zo ja op welke wijze.
- Wie is de toezichhouder van dit project en in hoeverre is deze onafhankelijk. Hoe en bij wie moeten er schades gemeld worden en hoe wordt de afwikkeling daarvan geregeld. Wie is verantwoordelijk voor door de boring en winning ontstane problemen en wie gaat de schade vergoeden.

Ik ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend.

Naam:

Adres:

Handteke

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

30 OKT 2018

Spijkenisse, 26 oktober 2018

Betreft: Zienswijze inzake ontwerpinstemmingsbesluit gaswinningsplan Spijkenisse-Intra en
ontwerpomgevingsvergunning Spijkenisse-Oost

Geachte heer, mevrouw,

Bij dezen wens ik mijn zienswijze in te dienen inzake voornoemd besluit en vergunning.

Gegeven het feit dat mijn woning valt binnen het aangegeven gebied in de Staatscourant van 18 september 2018, acht ik mijzelf belanghebbende. Zie artikel 5:20 BW waarin is vastgelegd wat het eigendom van de grond omvat.

1. De mededeling in Groot Spijkenisse omtrent de informatiemarkt (25 september 2018) kwam op een tijdstip later dan de aanvang van de informatiemarkt (25 september 2018). Het plaatselijk weekblad werd op een later tijdstip dan de aanvang van de informatiemarkt ontvangen.
2. De mededeling op de site van de gemeente Spijkenisse omtrent de informatiemarkt (28 september 2018) was later dan de dag waarop de bijeenkomst plaatsvond (25 september 2018)
3. Alle schade welke ik als gevolg van de proefboringen en de feitelijke boringen zal ondervinden zal ik op u verhalen. Het betreft hier directe en indirecte schade aan mijn woning, zoals verzakkingen van riolering, verzakking van de woning, scheuren in de woning etc., waarbij de bewijslast dat de schade niet is ontstaan door uw handelen geheel aan uw kant ligt.
4. Eventuele waardevermindering van de woning door uw handelen zal ik op u verhalen.
5. Ik beschouw de delfstof als een schat als bedoeld in artikel 5:13 BW, waardoor ik, ingeval artikel 2 van de Mijnbouwwet van toepassing is, mede-eigenaar ben. Ik verwacht dan ook in de opbrengst mee te delen. U dient aan te tonen dat hiervan geen sprake is.

Ik behoud mij het recht voor mijn zienswijze op enig ogenblik, met inachtneming van de wettelijke termijnen, te wijzigen en/of aan te vullen.

Ik verzoek u de ontvangst van mijn zienswijze schriftelijk of via email te bevestigen. Mijn e-mailadres is

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

30 OKT 2018

Betreft: Zienswijze gaswinning Spijkenisse

Geachte heer, mevrouw,

26 Oktober 2018

Geachte heer, mevrouw,

Middels dit schrijven wil ik mijn zienswijze indienen betreffende de voorgenomen gaswinning in Spijkenisse.

De informatie avond hierover op 25 september jl. was zeer druk bezocht. Kennelijk zijn er veel meer inwoners uit Spijkenisse hierover bezorgd,

Mijn bezorgdheid is dat de gaswinning gaat plaatsvinden in een dichtbevolkte woonwijk in Spijkenisse, namelijk de wijk "Waterland".

Bij bodemverzakking, zullen veel huizen schade oplopen. Wie vergoed deze schade? En gaat dit net zo als in de provincie Groningen waar mensen al jaren wachten op schade herstel?

Naar ik begrepen heb gaat het om het winnen van hoog calorisch gas dus voor de industrie. Als inwoner van Spijkenisse heb ik dus niet de lusten, maar wel de lasten, naast de angst voor schade aan huizen, ook geluidshinder, etc.

Ik verzoek u alsnog het besluit te heroverwegen alleen op het feit dat er in de provincie gesproken word over het stoppen van gaswinning en dit zelfde geld ook voor ons parlement.

Hoogachtend,

31 OKT 2018

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Amsterdam, 29 oktober 2018

Onderwerp: Zienswijze inzake ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Spijkenisse-Intra, Mijnbouwwet

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben kennis genomen van de ter inzage legging van het ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Spijkenisse-Intra en wij verzoeken u niet in te stemmen met dit winningsplan. Onze zienswijze willen we hierbij kenbaar maken en in het onderstaande hebben we deze puntsgewijs weergegeven.

1. Nieuwe gaswinningen passen niet in de transitie naar duurzame energie

Het klimaatprobleem, dat steeds urgenter blijkt, vereist een snelle omschakeling naar het gebruik van andere dan fossiele brandstoffen. Nieuwe gaswinningen passen niet in dit beleid. Dit is waarom Provinciale Staten Zuid-Holland negatief heeft geadviseerd over het winningsplan Spijkenisse-Intra. Indien er inderdaad gas wordt aangetoond in Spijkenisse-Intra kan gasproductie in het "High-Case" scenario (totale winning 216 miljoen Nm³) plaatsvinden tot en met 2026 (en mogelijk zelfs langer als de aangetoonde reserves groter blijken te zijn dan de maximale schatting). Zolang concurreert de gaswinning met het gebruik van niet-fossiele brandstoffen en vertraagt het de overgang naar een duurzame energievoorziening.

2. Winningsplan en ontwerp-instemmingsbesluit in strijd met Mijnbouwwet en -besluit

Het winningsplan Spijkenisse-Intra betreft een gasvoorkomen dat nog niet is aangeboord en aangetoond. "De aanvraag gaat ervan uit dat met de opsporingsboring duidelijkheid wordt verkregen of een economisch winbaar voorkomen is aangeboord en hoeveel gas kan worden geproduceerd." (p. 1 van het ontwerp-instemmingsbesluit)

In het ontwerp-instemmingsbesluit wordt dit bevestigd (p. 8): "Uit de eerste boring wordt informatie verkregen over de omvang van het gasvoorkomen, de hoeveelheid mogelijk te winnen gas en de druk in het voorkomen. Deze eerste boring is dan ook aan te merken als een opsporingsboring als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, die in de winningsvergunning Botlek die bij KB 3 juli 1991 is vergund."

Dit is ongebruikelijk. Ook de Mijnraad stelt in haar advies dat dit haar "bevreemdt" en zij stelt dat het verstandig zou zijn eerst een proefboring te doen. Normaliter wordt een mogelijk gas-houdende structuur eerst aangeboord om vast te stellen óf er economisch winbare hoeveelheden gas in de structuur aanwezig zijn en hoeveel. Tevens verzamelt men dan belangrijke gegevens: diepte, dikte en kwaliteit van het reservoir (porositeit, permeabiliteit), saturatie, seismische snelheden, elektrische weerstand en dichtheid van het gesteente, de productiecapaciteit van de put (d.m.v. een test). Pas dán (en indien gaswinning economisch mogelijk lijkt natuurlijk) schrijft men een winningsplan. Niet aldus bij Spijkenisse-Intra. Voor het winningsplan van dit voorkomen, waarvan men geen gegevens heeft, gebruikt de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) slechts gegevens van de nabijgelegen velden Spijkenisse Oost en Spijkenisse West, respectievelijk 1 km NO en 1 km ZW van Spijkenisse-Intra. Het winningsplan is dan ook gebaseerd op aannames en schattingen en er zijn veel meer onzekerheden dan het geval zou zijn als men eerst een proefboring had uitgevoerd. Hierdoor is er ook meer onzekerheid over de mogelijke effecten van de gaswinning, zoals bodemdaling en bodemtrilling, die van belang zijn voor de veiligheid van omwonenden en de gebouwde omgeving.

In Artikel 1 en 2 van ontwerp-instemmingsbesluit stelt de minister dat een winningsplan, na zijn instemming, nog aangevuld mag worden als dit op basis van later verkregen gegevens van een nog uit te voeren proefboring nodig zou blijken. In artikel 24, eerste lid van het Mijnbouwbesluit is precies aangegeven welke informatie een winningsplan dient te bevatten. Dat is o.a. *"een beschrijving van de verwachte hoeveelheid en de samenstelling van de aanwezige koolwaterstoffen, onderverdeeld naar reservoirlaag en reservoircompartiment, met bijbehorende geologische, geofysische en petrofysische studies en de daarbij gehanteerde onzekerheidsanalyses"*. Deze gegevens worden normaliter verkregen door metingen in het boorgat van de proefboring. Omdat er geen proefboring is gedaan bevat het winningsplan Spijkenisse-Intra slechts een inschatting van deze gegevens. Het winningsplan voldoet dan ook niet aan de eisen die artikel 24, eerste lid van het Mijnbouwbesluit stelt. De acceptatie van het winningsplan op deze manier is in strijd met het zorgvuldigheidsvereiste van artikel 3:2 Algemene wet bestuursrecht.

De proefboring wordt nu een onderdeel van de instemming met het winningsplan. Dit is geen transparante en vertrouwen wekkende handelswijze ten opzichte van bewoners en gebruikers van het gebied. Het is bovendien strijdig met doel en strekking van de Mijnbouwwet en -regelgeving en het wettelijk onderscheid tussen opsporings- en winningsvergunningen.

"Op grond van artikel 36 van de Mijnbouwwet, tweede lid, kan de minister zijn instemming met het winningsplan slechts geheel of gedeeltelijk weigeren

- a. indien het in het winningsplan aangeduide gebied door Onze Minister niet geschikt wordt geacht voor de in het winningsplan vermelde activiteit om reden van het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan,
- (b)
- c. indien nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan, of
- d. indien nadelige gevolgen voor de natuur worden veroorzaakt."

De zorgvuldigheid jegens bewoners en gebruikers van het gebied vereist dat de minister de instemming niet verleent als niet vast staat dat hun belangen, of die van natuur of milieu voldoende worden beschermd. Dat is nu het geval. Gezien de slechte ervaringen met de gaswinning in Groningen moet de minister streng optreden tegen het gebruik van een dergelijke sluiproute, en

moet zorgvuldig onderzoek bij beoordeling van de aanvraag c.q. het winningsplan een uitgangspunt zijn.

Daarnaast bepaalt artikel 8 dat een winningsvergunning slechts wordt verleend, indien aannemelijk is dat de delfstoffen binnen het gebied waarvoor de vergunning zal gelden economisch winbaar zijn. De aanvrager heeft dit niet aannemelijk gemaakt. Integendeel, in het ontwerp-instemmingsbesluit staat: "Ook is niet uitgesloten dat gedurende de (eerste) boring onvoldoende gas wordt aangetroffen in het Spijkenisse-Intra veld. Dan zal de put niet worden geëxploiteerd en wordt dit winningsplan niet uitgevoerd." Instemming met het winningsplan is dus niet aan de orde.

3. Bodemdaling

De verwachte bodemdaling door gaswinning in het gebied is gebaseerd op metingen van de totale bodemdaling tussen de nulmeting van 1989 en het jaar 2016, weergegeven in Figuur 7-3 van het winningsplan. Opvallend is echter dat bij de meeste punten op die kaart ("peilmerken") geen gemeten waarde is weergegeven voor de daling: er is ter plekke gewoon niet gemeten in die periode. Zo vinden we binnen een straal van 2 km van het centrum van Spijkenisse-Intra 25 peilmerken met slechts drie gemeten waarden. De meeste gemeten waarden liggen tussen 1,0 en 3,0 cm, maar op minder dan 3 km van Spijkenisse-Intra komen ook waarden voor van 5,3 en 8,4 cm. Er is zijn dus relatief grote variaties in de gemeten bodemdaling en er is onzekerheid over de verwachte bodemdaling door gaswinning in Spijkenisse-Intra.

Die onzekerheid wordt nog groter doordat het voorkomen nog niet is aangeboord. In de prognose voor toekomstige bodemdaling door gaswinning in het gebied is door de NAM ook rekening gehouden met de drukdaling in de ondergrondse watervoerende pakketten die aan de gasvelden grenzen (winingsplan op pagina 25 onder 7.3 'Bodemdalingsvooruitzichten'). *"Aangenomen is dat deze drukdaling de helft zal zijn van de maximale drukdaling in het gasveld"*. Maar iedere onderbouwing of toelichting ontbreekt. De NAM stelt, de hier eerder genoemde onzekerheden negerend, dat de bodemdaling door gaswinning in Spijkenisse-Intra minder dan 2 cm zal zijn. Gecombineerd met bodemdaling van andere gasvelden in de buurt is het zo'n 4 cm volgens de NAM. Dit komt bovenop de autonome bodemdaling (door veenoxidatie en inklinking van veen en klei), in het Spijkenisse gebied naar schatting 2 tot 10 cm in de laatste 50 jaar (Fig. 7-2 in het winningsplan).

Ook wordt in bijlage A van het winningsplan geen duidelijkheid gegeven over de berekende maximale bodemdaling en de onzekerheid van deze berekeningen. De formule van Geertsema wordt niet uitgelegd, waardoor adviserende instanties de berekeningen niet kunnen controleren. Zonder wetenschappelijke onderbouwing wordt de onzekerheid van 75% naar 25% gebracht. Hiermee is de betrouwbaarheid van de berekende maximale bodemdaling niet gegarandeerd en kan een adviserend instituut de minister niet naar behoren adviseren. Ook wordt in de bijlage A verwezen naar figuur 7.4, dat niet de gewenste informatie verschaft over de toe te passen van straal van de bodemdaling contouren.

De aanvrager dient een berekening te maken van de afname van het waterbergend vermogen en duidelijk te maken welke bodemdaling prognose ten grondslag ligt aan die berekening (een precieze waarde, geen onduidelijke "range").

De Technische Commissie Bodembeweging heeft de Minister geadviseerd, zowel over bodemdaling als over bodemtrilling. Over bodemdaling schrijft zij: *"Een meetverplichting is ingesteld om de in de winningsplannen omschreven bodemdalingsprognose te controleren en indien relevant het winningsplan aan te passen. De mijnbouwer heeft de plicht ervoor zorg te dragen dat de metingen op*

een zorgvuldige en betrouwbare wijze plaatsvinden." En even verder: "Sinds 1989 wordt om de drie jaar gemeten." Maar zoals we hebben gezien zijn er heel weinig gemeten waarden voor bodemdaling in de omgeving.

Spijkenisse ligt in een dichtbevolkt, laaggelegen en kwetsbaar gebied. Bodemdaling (autonome bodemdaling plus bodemdaling door gaswinning) gecombineerd met zeespiegelstijging vormt een steeds grotere bedreiging, zeker in de nabije toekomst, voor de leefbaarheid en economie in het westen van ons land. (Zie het recente rapport van Deltares: "Mogelijke gevolgen van versnelde zeespiegelstijging voor het Deltaprogramma", 18 september 2018.) Het is uitermate twijfelachtig of de baten van gaswinning in Spijkenisse-Intra en andere velden in West-Nederland zullen opwegen tegen de enorme problemen en kosten voor ons land op langere termijn ten gevolge van extra bodemdaling.

Het Waterschap Hollandse Delta stelt in haar advies dat nog niet exact is te bepalen wat de verwachte bodemdaling door gaswinning is. Zij verwacht dat de bodemdaling niet meer zal zijn dan 2 cm en een gelijkmatig en geleidelijk proces is dat geen directe schade zal aanrichten aan de infrastructuur. Vergeleken met de autonome bodemdaling is het effect van gaswinning op de waterstaatswerken en wegen naar verwachting verwaarloosbaar. Wel adviseert het waterschap om op basis van de toekomstige aanboring van het gasveld de prognoses te verbeteren, aan te passen en de uitkomsten hiervan met het waterschap te bespreken.

Mogelijk omdat het waterschap niet kan voorzien wat precies de bodemdaling door gaswinning in Spijkenisse-Intra zal zijn wijst zij niet op de mogelijke gevolgen voor de waterhuishouding, o.a. een afname van het waterbergend vermogen. De totale bodemdaling door gaswinning, dus die van Spijkenisse-Intra gecombineerd met die door andere gasvelden in de omgeving, is overigens 4 cm volgens de NAM, de onzekerheden negerend. Het gaat ook om deze cumulatieve bodemdaling, niet om die van alleen Spijkenisse-Intra. Wij vinden dat het waterschap wel erg gemakkelijk haar toestemming geeft voor het ontwikkelen van Spijkenisse-Intra. Zij adviseert slechts dat de NAM na de boring de nieuwe prognoses met haar bespreekt. Verder stelt zij: *"Mocht in de toekomst blijken dat de door gaswinning veroorzaakte bodemdaling toch zorgt voor meerkosten in het beheer van waterstaatswerken en/of wegen, dan zal het waterschap een beroep doen op vergoeding voor de meerkosten bij de NAM."* De kosten van veranderingen in de waterhuishouding ten gevolge van gaswinning kunnen, zeker in de (nabije) toekomst, zo hoog worden dat deze niet in verhouding staan met de inkomsten van de gaswinning.

4. Aardbevingen

De NAM heeft een seismische risicoanalyse (SRA) uitgevoerd die laat zien dat het Spijkenisse-Intra voorkomen in categorie I valt, die met het laagste risico. De kans op enige beving in dit voorkomen (volgens Deterministische Hazard Analyse voor Geïnduceerde Seismiciteit, DHAIS) wordt door de NAM ingeschat als "tot 19%". Omdat er geen proefboring heeft plaatsgevonden zijn er echter meer onzekerheden in de inschatting van het risico op aardbevingen (bodemtrillingen) dan anders het geval zou zijn geweest. De SRA is tot stand gekomen op basis van onzekere en ontbrekende gegevens. De Minister stelt dat als uit de proefboring mocht blijken dat de risicocategorie toch hoger blijkt dan categorie I het winningsplan kan worden aangepast. Dit is echter in strijd met het doel en de strekking van de Mijnbouwwet. De veiligheid van omwonenden wordt op deze manier ondergeschikt gemaakt aan de winning van het gas. Als het risico toch groter blijkt dan aanvankelijk ingeschat dient een nieuw winningsplan te worden ingediend en dient opnieuw beoordeeld te worden of een instemmingsbesluit kan worden afgegeven.

Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) erkent dat de onzekerheden in het winningsplan Spijkenisse-Intra, een voorkomen dat nog niet is aangeboord, groter zijn dan bij winning van een gasveld dat al is aangetoond. Er zijn vooral grotere onzekerheden in de hoeveelheid gas en de uitgestrektheid van de gasvoerende laag. Daardoor is er ook veel onzekerheid over de winbare hoeveelheid gas en de winningsduur. Aangezien het gasveld niet is aangetoond adviseert SodM de Minister de voorwaarde te verbinden aan eventuele instemming dat de NAM een *"aanvulling op het winningsplan"* toestuurt. In deze aanvulling moet de NAM berichten over de aangetroffen gas reserves en de implicaties voor de verwachte productie, bodembeweging en de gevolgen voor het milieu. Wij vinden het onbegrijpelijk dat, met alle onzekerheden door het ontbreken van gegevens van een proefboring en de grote gevolgen die dit kan hebben, kan worden volstaan met slechts een *"aanvulling op het winningsplan"* in plaats van een nieuw winningsplan en instemmingsbesluit.

TNO, door SodM ingehuurd om technische berekeningen en voorspellingen in het winningsplan te beoordelen, acht de winning en voorgestelde productiescenario's realistisch en ook de uitkomsten van de door de NAM verwachte bodemdaling. Wat betreft de risicoanalyse van bodemtrillingen kan TNO zich vinden in de gebruikte methode en de resultaten van de analyse. De adviezen van SodM en TNO zijn onvoldoende duidelijk, zonder enig detail over hoe de toetsing precies is uitgevoerd en op welke berekeningen of onderzoek het advies is gebaseerd. Hetzelfde geldt voor het advies van de Technische Commissie Bodembeweging (TCBB).

Verder vermelden zowel SodM als de TCBB: *"De NAM stelt seismische monitoring via het KNMI netwerk voor als beheersmaatregel. Dit netwerk zal in 2018 uitgebreid worden zodat de locatie drempel kleiner is dan $M=1,5$ voor dit gebied. De NAM acht de kans op schade door bevingen beperkt. Mocht er toch schade optreden dan zal deze worden vergoed volgens de regels van het burgerlijk recht."*

Ons inziens moet schade worden voorkomen, in plaats van vergoed. Het gasvoorkomen Spijkenisse-Intra ligt onder een woonwijk en in een dichtbevolkt en kwetsbaar gebied. Zelfs bij kleine aardbevingen kan de schade aanzienlijk zijn. Schadevergoeding is maar een deel van een tegemoetkoming voor bijkomende problemen, zoals psychische klachten. En de bevolking heeft weinig vertrouwen in het vergoeden van aardbevingsschade door de NAM. De Minister heeft in zijn ontwerp-besluit te weinig rekening gehouden met de belangen van bewoners en gebruikers van het gebied, in strijd met artikel 3:4 Awb.

5. Lekkage van delfstoffen.

Conform de Mijnbouwwet artikel 34 en 36 wordt een instemmingsbesluit begeleid door voorkoming van risico's voor veiligheid en milieu. Door de uitvoering van de completering van de put SPO-4 (nieuwe put Spijkenisse Intra), namelijk een volledige gecementeerde afwerking, is het niet mogelijk om delfstoffenlekkage vanuit het reservoir aan te tonen. Hierdoor worden effecten op de risico's voor veiligheid en milieu pas decennia later zichtbaar aan het maaiveld. Gezien de vele incidenten, die in de mijnbouwindustrie de laatste jaren bekend zijn geworden, is het noodzakelijk dat de afwerking en de afdichting van het reservoir wordt verbeterd, waardoor de risico's worden geëlimineerd. De effecten van deze risico's laten zich samenvatten in de vorm van zinkgaten (ernstige lokale bodemdaling), explosies, brand en milieuverontreinigingen. De milieuverontreinigingen laten zich samenvatten in verontreinigingen van de bodem, drinkwater en grondwater en de atmosfeer. Methaanemissies in de atmosfeer hebben een 26 keer groter broeikaseffect dan eenzelfde emissie van het verbrandingsproduct CO₂.

De verontreinigingen hebben hun oorsprong tijdens het boorproces van de put. Grote spoelingsverliezen tijdens de boring zijn een indicatie van lekkagepaden langs de buitenkant van de

put, die niet direct zichtbaar worden. De boring van Sleen-1 (1950) is een voorbeeld van de lekkage van delfstoffen vanuit het reservoir, die geresulteerd hebben in de blow-out tijdens de boring van Sleen-2 (1965). Deze blow-out staat bekend als de blow-out bij 't Haantje, waarbij een volledige boorinstallatie in de bodem is verdwenen. Meest recente verontreinigingen rond de putten nabij Monster, Annerveen-Schuilingsoord en de Wijk zijn nog meer voorbeelden van lekkage van delfstoffen langs de buitenkant van de putten. Soortgelijke incidenten hebben plaatsgevonden bij andere winningsvormen, zoals bij zoutwinning (Nedmag Kielwindeweer, Akzo Nobel Zuidwending, Hengelo en Winschoten) en Geothermie (Grubbenvorst).

Wij verzoeken de minister om in te gaan op de risico's als boven beschreven.

6. Een m.e.r. beoordelingsbesluit ontbreekt

De voorgenomen activiteit valt onder categorie D 17.2 van het Besluit m.e.r., nu de uitgebreide voorbereidingsprocedure in dit geval wordt gevolgd (kolom 4). Er ontbreekt echter een m.e.r. beoordelingsbesluit, gekoppeld aan het ontwerp-instemmingsbesluit.

Conclusie

Het winningsplan Spijkenisse-Intra is opgesteld door de NAM zonder eerst een proefboring uit te voeren, wat de normale gang van zaken is. Het gevolg is dat het winningsplan niet voldoet aan artikel 24 van het Mijnbouwbesluit en dat er veel onzekerheden zijn over de gevolgen van nieuwe gaswinning in het Spijkenisse gebied. Hierbij gaat het vooral om bodemdaling en bodemtrilling en lekkage van delfstoffen.

Lekkage van delfstoffen uit het gasvoorkomen kan grote gevolgen hebben voor de veiligheid en het milieu in de leefomgeving van de mijnbouwwerken. Het voorkomen van lekkages dient speciaal aandacht te krijgen met name tijdens het boringproces. De volledige cementering van putcompletering dient niet te worden uitgevoerd, omdat lekkages dan lange tijd onopgemerkt blijven. Het boringproces dient onderwerp te worden van een totaal boring- en winningsplan.

Lichte aardbevingen en een betrekkelijk geringe bodemdaling door gaswinning kunnen grote gevolgen hebben in dit dichtbevolkte, laaggelegen en kwetsbare gebied. Bovendien passen nieuwe plannen voor gaswinning niet in de transitie naar duurzame energie. Tenslotte ontbreekt een m.e.r.-beoordelingsbesluit. Om deze redenen en gezien de belangen van de omwonenden en gebruikers van het gebied verzoeken wij de Minister om op grond van artikel 36 Mijnbouwwet niet in te stemmen met het winningsplan Spijkenisse-Intra.

Hoogachtend,

Directeur Milieudéfensie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Inspraakpunt Spijkenisse-Intra
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

01 NOV 2018

Amsterdam, 30 oktober 2018

Onderwerp: Zienswijze inzake ontwerpbesluit omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost, DGETM / 18235447

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben kennis genomen van de ter inzage legging van het ontwerpbesluit omgevingsvergunning Spijkenisse-Oost, DGETM / 18235447. Wij verzoeken u de omgevingsvergunning niet te verlenen. Onze zienswijze willen wij hierbij kenbaar maken en in het onderstaande hebben wij deze puntsgewijs weergegeven.

1. Nieuwe gaswinningen en boringen passen niet in de transitie naar duurzame energie
 Het klimaatprobleem, dat steeds urgenter blijkt, vereist een snelle omschakeling naar het gebruik van andere dan fossiele brandstoffen. Nieuwe gasboringen, zoals SPKO-4, passen niet in dit beleid.

2. Boorlocatie ligt in een gevoelig gebied

In paragraaf 7 van het ontwerpbesluit omgevingsvergunning staat over de locatie dat deze "geheel buiten gevoelig gebied is gelegen". De lokatie ligt weliswaar niet in een 'gevoelig gebied', zoals gedefinieerd in het Besluit m.e.r., maar deze boorlocatie is wel op een zeer ongunstige plek gelegen. Ten eerste ligt de boorlocatie slechts 110 m verwijderd van een aantal woningen en 250 m van een hele woonwijk, pal naast een rioolwaterzuiverings-installatie en op maar 20 m afstand van het Natura 2000 gebied Oude Maas. Er is geen rekening gehouden met de externe werking van de bescherming op grond van de Wet natuurbescherming. De booractiviteiten duren 2 á 3 maanden (als er geen onvoorziene tegenslagen zijn) en gaan continu door, dag en nacht. Daarbij komen de werkzaamheden om de locatie in gereedheid te brengen voor het boren en die duren 8 tot 10 weken. Van de boorwerkzaamheden en de bijbehorende activiteiten zal de omgeving minimaal 4 tot 5 maanden lang veel overlast ondervinden.

3. Geluid

Het Besluit algemene regels milieu mijnbouw (Barmm) stelt geluidseisen aan te verrichten booractiviteiten. In overeenstemming met het Barmm is de geluidscontour van 50 dB(A) voor de booractiviteit bepaald op een afstand van maximaal 270 m. De afstand van de dichtstbijzijnde woonwijk tot de boring (hart van de installatie) is 300 m. Dichterbij staan vier woningen op 110 m van de locatie. Omdat deze ruimschoots binnen de 50 dB(A) contour liggen wordt er een klein

geluidsscherm geplaatst van 7 m lang en 2,4 m hoog. Het lijkt ons onwaarschijnlijk dat dit de indringende geluiden van het heien en de herrie van de verkeersbewegingen voldoende afschermt.

Het *berekende* geluidniveau aan de buitenkant van de woningen is nu precies 50 dB (rapport LBP Sight, blz. 7). Er is hier geen enkele marge voor het geval de vooraf berekende waarde in de praktijk hoger blijkt te zijn. Daar komt bij dat de grenswaarden voor het maximale geluidniveau niet van toepassing zijn voor het laden en lossen, terwijl het gaat om een groot aantal, namelijk 1244 transportbewegingen, en daarnaast pipehandling en het verbranden van gas tussen 7:00 en 19:00 uur. Hiervoor is het maximale geluidniveau 's nachts 60 dB(A), 's avonds 65 dB(A) en overdag 70 dB(A). Dat laatste niveau kan worden omschreven als "irritant en indringend: harde TV, stofzuiger, metaal op metaal geluiden" (<https://www.alpine.nl/wiki/5-geluidsniveaus-in-decibel/>). Deze waarden kunnen bovendien in bepaalde situaties en onder bepaalde voorwaarden ook nog eens worden overschreden. Er is dus weliswaar sprake van geluidsvoorschriften, maar deze maken een erg hoog geluidsniveau mogelijk.

4. Licht

Bovenop de geluidshinder komt dan nog de overlast door licht. Tijdens het boren is de locatie continu, dag en nacht, verlicht. Dit duurt 2 á 3 maanden (als er geen tegenslagen zijn bij het boren). De verlichting wordt "naar binnen" gericht om uitstraling zoveel mogelijk te voorkomen, maar het gaat om fel licht. Het kleine, lage geluidsscherm zal de overstralende verlichting en de overlast van het affakkelen slechts gedeeltelijk tegenhouden.

5. Cumulatieve effecten

Voor geluid, licht en emissies gelden apart bepaalde wettelijke maximumwaarden. Waar geen rekening mee wordt gehouden is het cumulatieve effect van deze verstoringen. De omwonenden, en ook de in het gebied voorkomende beschermde diersoorten, worden niet alleen blootgesteld aan de maximale waarden die nog net wettelijk toelaatbaar zijn, maar hebben bovendien te maken met een *gecombineerde* overlast van een wettelijk maximaal toelaatbare hoeveelheid lawaai én veel overlast van fel licht én emissies, ook veroorzaakt door de vervoersbewegingen.

6. Natuur en milieu

De boorlocatie van SPKO-4 grenst bijna aan het westelijk gedeelte van het Natura 2000 gebied Oude Maas, dat zich uitstrekt over een lengte van zo'n 12 km aan weerskanten van de rivier de Oude Maas. Het behoort tot de weinige, heel kleine natuurgebieden die er in Zuid-Holland nog te vinden zijn (zie de kaart van Natuurnetwerk Nederland, <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>). De smalle uiterwaarden van de Oude Maas vormen een van de grootste, nog resterende zoetwatergetijdengebieden in ons land (Ministerie van Infrastructuur en Milieu | Rijkswaterstaat, Oude Maas, Natura 2000 Deltawateren Beheerplan 2016-2022, https://www.zwdelta.nl/sites/all/files/default/publicaties/oude_maas_natura_2000_deltawateren_beheerplan_2016-2022.pdf).

Belangrijke beschermde diersoorten in het natuurgebied zijn de Bever en de Noordse Woelmuis. De eerstgenoemde heeft Antea niet waargenomen, de laatstgenoemde komt er mogelijk wél voor, dicht bij de planlocatie (zie bovenstaand beheerplan). Echter er is geen recente veldstudie uitgevoerd, alleen bureaustudie. Dus of de Bever en Noordse Woelmuis wel of niet voorkomen in de nabijheid van de boorlocatie staat niet vast. Bovendien toont de effectenindicator op pagina 30 in de m.e.r.-beoordeling aan dat 'slikkige rivieroever', 'ruigten en zomen', 'vochtige alluviale bossen', maar ook de daar voorkomende 'Bever' en de 'Noordse Woelmuis' zeer gevoelig zijn voor een aantal verstoringselementen, met name oppervlakteverlies, verdroging en mechanische

een aantal verstoringselementen, met name oppervlakteverlies, verdroging en mechanische effecten (betreding). Er wordt voorbijgegaan aan de doelstelling dat de habitat geschikt moet zijn of worden gemaakt voor deze beschermde diersoorten. Het advies van de Mijnsraad aan het bedrijf om een passende beoordeling te laten opstellen is niet opgevolgd. Gezien de korte afstand tussen het project en het natuurgebied, moet rekening worden gehouden met de externe werking. Een passende beoordeling is dan ook onmisbaar, gezien artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming.

Verder komen hier de Ruige Dwergvleermuis, Gewone Dwergvleermuis en de Laatvlieger voor. Alle vleermuizen zijn beschermd en zeer gevoelig voor overstralende verlichting, affakkeling en lawaai. Ze zijn zeer kwetsbaar omdat ze in grote groepen bijeen leven, generaties lang dezelfde verblijfplaatsen hebben en vanwege de lage reproductie (<http://www.vleermuis.net/bescherming/verblijfplaatsen>). De vaststelling in de Aanvraag omgevingsvergunning (blz. 7) dat er in het Natura 2000 gebied "geen beschermde soorten in het geding zijn" is onjuist. Alle vleermuizen, de Bever en de Noordse Woelmuis zijn beschermde diersoorten.

Maandenlang dag en nacht lawaai en licht zullen zeker een negatief effect hebben op de fauna in dit beschermd gebied. Er wordt een geluidsscherm aangelegd om de woningen aan de Korte Schenkeldijk te beschermen, voor zover dat al voldoende effectief is, maar tussen de boorlocatie en het slechts 20 m noordelijker gelegen natuurgebied is hiervan geen sprake. Een groot gedeelte van de westpunt van Natura 2000-gebied Oude Maas ligt binnen de 50 dB(A) contour. Het langtijdgemiddelde geluidsniveau bedraagt 's nachts; 's avonds en 's nachts resp. 55 en 60 dB(A); voor het maximale geluidsniveau zijn de waarden zelfs 60, 65 en 70 dB(A). En in bepaalde situaties en onder bepaalde voorwaarden kunnen deze waarden ook nog eens worden overschreden.

Een wel heel opmerkelijke benadering van Natura 2000 gebieden is te lezen op blz. 29 van de "Aanmeldingsnotitie. Beschrijving ten behoeve van de MER beoordeling" door de Anteagroup:

"Uitgangspunt is dat de aanpassing van de locatie en de boorwerkzaamheden starten in november 2018 en zijn afgerond voorafgaand aan het broedseizoen (vanaf circa maart tot en met juli). De overige werkzaamheden op locatie Spijkenisse-Oost-1 hebben gedeeltelijk een overlap met het broedseizoen, maar beginnen voordat het broedseizoen aanvangt. Hierdoor wordt voorkomen dat voor verstoring gevoelige vogels hier gaan broeden. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde."

Er wordt dus een zodanige verstoring van de natuur veroorzaakt vóór het broedseizoen dat geen vogels meer in dit natuurgebied gaan broeden en ook zonder dat sprake is van compenserende maatregelen. Dit is niet geoorloofd als in de omgeving van de boorlocatie jaarrond beschermde vogelsoorten zijn waargenomen. Echter grondig onderzoek hiernaar is uitgebleven. Dit gaat in tegen artikel 4.1. lid 4 van de Wet natuurbescherming en artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht. De boring van Spijkenisse-Intra is schadelijk voor de (schaarse) natuur in deze regio.

Verder is er de "aanpassing" van de locatie (zie het bovenstaande Anteagroup rapport, blz. 21). Dit houdt onder meer in een uitbreiding van de asfaltverharding naar het noorden (dus richting beschermd natuurgebied, dat bijna tegen de locatie aan ligt). Wij vragen ons af of hiervoor geen compenserende maatregelen nodig zijn.

7. Lekpaden

Antea sluit in de m.e.r.-beoordeling (pagina 29) verontreinigingen ten gevolge van gaswinning uit. Echter tijdens de proefboring wordt de put gecompleteerd en dan kan een mogelijk lekpad ontstaan. In de Memo van Arcadis (bijlage bij de omgevingsvergunnings-aanvraag) wordt weliswaar beschreven dat een kerende voorziening wordt aangebracht die in staat moet zijn stoffen tijdelijk te keren, echter Arcadis merkt ook op dat alleen "indien voor alle onderdelen voldaan wordt aan de genoemde voorzieningen en maatregelen" er sprake zal zijn van een verwaarloosbaar risico. Hieruit mag worden geconcludeerd dat *mits* aan alle voorwaarden wordt voldaan, de integriteit van de put voldoende gewaarborgd zal zijn. De praktijk leert echter dat steeds vaker ongecontroleerd verlies van aardgas in een put wordt waargenomen.

Een recent voorbeeld is boorlocatie Farmsum waar het zeer giftige aardgascondensaat weglekt. Ook putten die nooit in productie zijn genomen, recent voorbeeld is een boorlocatie nabij Zuidlaren, worden sterke verontreinigingen gevonden zowel in de bodem als grondwater. Echter omdat sprake is van een zogeheten "historische put" hoeven de verontreinigingen niet met spoed gesaneerd. Ook dit is een zorgelijke ontwikkeling. Al met al is de conclusie dat vaak *niet* aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan om de integriteit van de put voldoende te waarborgen en is toezicht hierop niet optimaal. Wij informeren u hier graag verder over, desgewenst.

8. Het ontbreken van een wateradvies en watervergunning

Er ontbreekt een watertoets (waterparagraaf) en een wateradvies. Het waterschap kan alleen een wateradvies afgeven op basis van een compleet plan. Het plan is echter niet compleet. Daarnaast dient krachtens de Waterwet wellicht ook een eventuele watervergunning te worden aangevraagd. Motivatie waarom voor dit plan geen wateradvies en watervergunning vereist zouden zijn, ontbreekt.

9. Milieueffectrapportage ontbreekt

De boorlocatie ligt in een dichtbevolkt gebied met een aantal woningen en een hele woonwijk op respectievelijk 110 en 250 m afstand en pal naast een Natura 2000-gebied. De capaciteit van de bovengrondse installatie en de externe werking ervan zijn bepalend voor het wel of niet moeten opstellen van een MER.

Uit Besluit m.e.r. onder C.17.2. blijkt dat een MER dient te worden opgesteld, omdat de drempelwaarde op 500.000 Nm³ gas is vastgesteld. In plaats daarvan is de minister uit gegaan van een m.e.r.-beoordelingsplicht op grond van D 17.2 van de Bijlage bij het Besluit m.e.r., en is hij tot de conclusie gekomen dat geen m.e.r. is vereist. Niet verklaard is waarom niet categorie C 17.2 is toegepast.

In het m.e.r.-beoordelingsbesluit wordt weliswaar aangegeven dat in 2005 een "m.e.r.-beoordelingsprocedure is doorlopen", maar is niet duidelijk of daadwerkelijk een MER is opgesteld. Als deze al is opgesteld, is zij niet meer actueel. De NAM heeft aangegeven de bovengrondse installatie niet langer voor 2 miljoen Nm³ gas per dag te willen gebruiken, maar voor 1 miljoen Nm³ gas per dag. Echter ook 1 miljoen Nm³ gas per dag ligt nog steeds ver boven de m.e.r.-plicht drempelwaarde van 500.000 Nm³ gas per dag.

Mede gezien het feit dat een passende beoordeling moet worden uitgevoerd is het opstellen van een m.e.r. vereist, blijkt uit artikel 7.2a van de Wet milieubeheer juncto artikel 2.8 Wet natuurbeheer.

Conclusie

Om bovenstaande redenen verzoeken wij de Minister geen omgevingsvergunning te verlenen voor de voorgenomen diepboring van het gasvoorkomen Spijkenisse-Intra en het aanleggen van een vierde winningsput SPKO-4.

Hoogachtend,

Directeur Milieudefensie

GEMEENTE
NISSEWAARD

26 OKT 2018

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Spijkenisse Intra
Postbus 24
2250 AE Voorschoten

datum	pagina	aantal bijlagen	betreft
22 oktober 2018	1 van 1		doorzending
uw kenmerk	ons kenmerk	afdeling	behandelaar
	BZR.18.0411.001		

Geachte heer/mevrouw,

Op grond van artikel 6:15 van de Algemene wet bestuursrecht zenden wij u een zienswijze van Kees van Dijk Tweewielers, bij de Gemeente Spijkenisse ontvangen op 17 oktober 2018.

Wij verzoeken u de behandeling hiervan over te nemen.

Betrokkene is van de doorzending op de hoogte gebracht.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Nissewaard,
namens deze,
de juridisch medewerker van het team rechtsbescherming,

gemeente Nissewaard
Afd. CS-7B2
17 OKT. 2018
c.c.

0028

Gemeente Nissewaard
Ter attentie van het College van Burgemeester en Wethouders
Raadhuislaan 106
3201 EL Spijkenisse

Spijkenisse, 15 oktober 2018

Betreft: Bezwaar tegen het ontwerpbesluit nieuwe gaswinning

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Door middel van dit schrijven wil ik bezwaar maken tegen het ontwerpbesluit nieuwe gaswinning.

Puntsgewijs zal ik mijn bezwaarschrift hieronder toelichten.

Betrouwbaarheid van de NAM

Hoe zit het met de betrouwbaarheid van de NAM? De NAM heeft besloten om een extra put te boren om gas te winnen ondanks het negatieve advies van de provincie Zuid-Holland vanwege mogelijk gevaar voor bewoners.

Er zijn meer dan genoeg voorbeelden van Groningse bewoners en bedrijven dat garanties van de NAM niets waard zijn. Afspraken om schades te vergoeden worden niet nagekomen en zijn deels door de NAM in eigen beheer afgehandeld in plaats van door een derde, onafhankelijke partij. De genoemde voorbeelden zijn geen uitzonderingen en diverse mensen zitten financieel klem met hun onroerend goed en kunnen letterlijk geen kant meer op.

Als derde punt is het ontbreken van informatie richting bewoners onbetrouwbaar te noemen. Wat denkt de NAM hier mee te bereiken? Mede gelet op wat er in Groningen allemaal (is) gebeurd en waar we staan in de landelijke politiek over dit onderwerp, is het onbegrijpelijk dat bewoners en bedrijven niet worden meegenomen in dit proces.

Landelijke discussie en besluiten

Dan is er nog de landelijk, politieke discussie over het gebruik van gas en het afstappen daarvan. Een eventueel besluit om gasboringen toe te laten in Spijkenisse staat hier haaks op. Net zoals het feit dat de minister al akkoord is met het winningsplan, terwijl niet duidelijk is hoe groot de trillings- en bodemdalingsrisico's zijn.

Welke zekerheden kan de gemeente geven ten aanzien van de vergunning? Is het mogelijk om een clause in te bouwen dat wanneer een bepaalde situatie zich voordoet de boringen

per direct voor onbepaalde tijd worden gestaakt?

Alternatieven

Zijn de alternatieven onderzocht om een bijdrage aan de energiebehoefte te leveren. Denk hierbij aan een windmolenpark?

Gemeente Nissewaard

Nergens wordt gesproken over welke acties de gemeente Nissewaard heeft ondernomen richting de minister, de provincie en de NAM. Welke mogelijkheden en spreekwoordelijke troef heeft de gemeente om de NAM en het akkoord van de minister tegen te houden? De activiteiten vinden tenslotte binnen onze gemeentegrenzen plaats.

Wellicht is het een idee om met een afvaardiging van bewoners, wethouders, NAM en provincie naar Groningen te gaan om zelf vast te stellen wat voor materiele en immateriële schade de gaswinning tot aan de dag van vandaag teweegbrengt. En door gesprekken met andere burgemeesters, bewoners en eigenaren van bedrijven vast te stellen hoe betrouwbaar de NAM uiteindelijk is.

Uiteindelijk zijn het niet de burgers die met de kosten en angst komen te zitten, de gehele gemeente heeft hier last van. Dit besluit zal ook het vestigingsklimaat van huidige en toekomstige bewoners en bedrijven raken. Iets wat de gemeente niet kan negeren na alle investeringen van de afgelopen jaren, het teruglopen van de winkels in bijvoorbeeld het centrum van Spijkenisse en de sociale opbouw van de bevolkingsgroep, welke na lange tijd in een stijgende lijn zit.

Vanzelfsprekend ben ik bereid om het bezwaar mondeling te komen toelichten.

Ik verneem graag van u, waarvoor dank.

Met vriendelijke groet,
Kees van Dijk Tweewieler Trefpunt B.V.